

Inatsisisatut siunnersuut pillugu oqaaseqaatit

Oqaaseqaatit nalinginnaasut

1. Aallaqqasiut

1.1 Inatsisisatut siunnersuutip tunuliaqutaa

Kalaallit Nunaanni inatsiseqartitsinikku tunngavigisaq

Inatsisisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisisartut inatsisaatigut nr. 7-ikkut, 13. juni 1994-imeersukkut Ombudsmandeqarfik pilersinneqarpoq. Ombudsmandip sulinera pillugu aalajangersakkat Inatsisisartut inatsisaanni § 3-kkut aalajangersarpaat. Inatsisisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisisartut inatsimmut atatillugu 1993-imi ukiakkut ataatsimiinnermi Inatsisisartuni siullermeerininnermi oqaatigineqarpoq Danmarkimi Ombudsmandi pillugu inatsimmi Kalaallit Nunaanni Ombudsmandi pillugu inatsimmut tunngaviusumi allannguutigitinneqartut Inatsisisartunit ingerlaavartumik malinnaavigineqartariaqartut.

Inatsisisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisisartut inatsisaat nr. 7, 13. juni 1994-imeersoq 1. april 1995-imi atortuulersinneqartoq Inatsisisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisisartut inatsisaatigut (Ombudsmandi pillugu inatsisikkut) nr. 8-kkut, 3. december 2009-meer-sukkut atorunnaarsinneqarpoq. Misilitakkat arlallit Inatsisisartut inatsisaata taamani atuttuup atorneqarnerani aalajangersakkat arlallit piffissap ingerlanerani nalornissutissaqalersitsisarsimannerannik takutitsisut Ombudsmandip sulinermi ingerlanerani katarsorsimavai. Aalajangersakkat arlallit Ombudsmandi pillugu inatsisikkut erseqqissarneqarput, taamatuttaarlu Ombudsmandip misissuinermik suliaqarnera saqqumininngortinnejarluni.

Danmarkimi inatsiseqartitsinikku tunngavigisaq

Folketingip Ombudsmandiata sulinera Folketingip Ombudsmandia pillugu inatsisip allanngortinneqarnera pillugu inatsisikkut nr. 502-kkut, 12. juni 2009-meersukkut annertusineqarpoq, pissutsit kiffaanngissusiiagaasimasut paaqqinnifinni/suliffeqarfinni il.il. nam-minersortuni pisortani oqartussaasup aalajangiineratigut, pisortani oqartussaasup kaammattuuteqarneratigut pisortaniluunniit oqartussaasup akuersineratigut akuersarneratigulluunniit kiffaanngissusiiagaaffiusuni atugaat pineqartunut aamma ilaalersillugit.

Folketingip Ombudsmandiata sulinera Folketingip Ombudsmandia pillugu inatsisip allanngortinneqarnera pillugu inatsisikkut nr. 568-ikkut, 18. juni 2012-imeersukkut

annertusineqarpoq pissutsit meeqqat paaqqinniffinni/suliffeqarfinti il.il. namminersortuni meeqqat eqqarsaatigalugit suliassanik imaaliallaannaq isumagisaqartuni atugaat pineqartunut aamma ilaalersillugit.

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut manna inatsisit allannguutaannik taakkuninnga aallaaveqarpoq.

1.2 Inatsisissatut siunnersuummik ataatsimoortumik saqqummiussineq

Inatsisit pillugit nalunaarutit pigineqannginnerat kiisalu inatsisiliornerup paasiuminartuunissaanik kissaateqarneq pissutigalugu allannguutit allannguuteqartitsinissamik siunnersuutikkut saqqummiunneqaratik Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisissaattut nutaatut siunnersuutikkut ataatsimoortukkut saqqummiunneqarput.

2. Inatsisissatut siunnersuummi immikkoortut pingarnerit

2.1 Pissutinik kiffaanngissusiagaasimasut paaqqinniffinni/suliffeqarfinti namminersortuni atugaannik misissuineq

Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat kommunillu ataanni ingerlatsiviit ilaat tamarmik Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqarput. Taamaalilluni Ombudsmandip suliassaqarfia pillugu pingarnertut malittarisassaq paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsisip aamma suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip atuuffiata oqaatigineqarnerata pissuseqataanik oqaatigineqarpoq. Inatsisartut aamma Inatsisartut ataanni susassaqartut, Naalagaaffiup Kalaallit Nunaanni ingerlatsivia kiisalu suliffeqarfiit suliniaqatigiiffillu namminersortut Ombudsmandip pisinnaatitaanerata avataaniippuit.

Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 16-ikkut aalajangersarneqarpoq Ombudsmandip paaqqinniffiit kiisalu atorfearfigisat allat suugaluartulluunniit Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqartut misissorsinnaagai. Misissuinerit ilaatigut tarnikkut napparsimasut napparsimmavianni aamma meeqqanik inuusuttunillu ulloq unnuarlu paaqqinniffinni ingerlanneqartarput. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 18, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq oqartussaasut pisussaaffeqartut paasissutissanik allagaatinik/uppernarsaatinik il.il. Ombudsmandip tunniuteqquasaanik nalunaaruteqarnissaminntun tunniussinissaminnullu. § 18, imm. 2-kkut aammattaaq aalajangersarneqarpoq Ombudsmandip oqartussaasut allakkatigut oqaaseqaateqaqqullugit piumasqaateqarfigisinnaagai. Kiisalu § 18, imm. 4-kkut aalajangersarneqarpoq Ombudsmandip atorfearfiit suliffeqarfiilluunniit atorfearfiusulluunniit allat slluunniit misissorsinnaagai ininullu tamanut isersinnaatitaasoq.

Ombudsmandi Naalagaaffiit Peqatigiit naalliuitsisarneq il.il akiorniarlugu
isumaqatigiissutaannut ilassut nammineq piumassuseq tunngavigalugu
ilannguffigineqarsinnaasoq tunngavigalugu nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisutut
Ombudsmandi pillugu inatsisikkut atuuttukkut toqqarneqarpoq, tak. inatsimmi § 17. Nuna
tamakkerlugu pinaveersaartitsisoq sulinermini inuttullu arlaannaannulluunniit
attuumassuteqartuussanngilaq. Isumaqatigiissummut ilassutip siunertaa tassaavoq
periaatsimik sumiiffinnut inuit kiffaanngissusiiagaaffigisaannut nunani tamalaani nunamilu
namminermi suliniaqatigiiffit arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsut
akuttunngitsumik misissuartortartussamik pilersitsinissaq, naalliuitsisarneq allatullu
peqqarniingaartumik, inuppalaanngitsumik imaluunniit nikanarsaataasumik pinnittarnerup
imaluunniit pillaasarnerup pinaveersaartinneqarnissaat siunertaralugu.

Nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisut sumiiffinni kiffaanngissusiiagaasimasut
tigummineqarfiini qanoq pineqarnerinik akuttunngitsumik misissuisarnissamut,
kiffaanngissusiiagaasimasut qanoq pineqarnerisa pissutsillu atugaasa
pitsaanerulersinneqarnissaat, naalliuitsisarnerup il.il pinaveersaartinneqarnissaat pillugit
kaammattuinik saqqummiussinissamut kiisalu inatsisit atuuttut siunnersuutigineqartullu
pillugit siunnersuuteqarnissamut oqaaseqaateqarnissamullu minnerpaaffiatigut
pisinnaatitaassapput, tak. isumaqatigiissummut ilassummi artikel 19.

Nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisut piginnaatitaanermennik naammassisinnaassagunik
kiffaanngissusiiagaasut sumiiffiillu tigumminniffiit pillugit paassisutissanik pisariaqartunik
tamanik pissarsisinnaassapput kiisalu sumiiffinnut tigumminniffiusunut tamanut kiisalu
atortulersuutinut atortorissaarutinullu tamanut isersinnaassallutik, tak. isumatigiissummut
ilassummi artikel 20. Nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisup nammineq
oqaasissaqarfigisamini nakkutilliisuuffigisaminilu sumiiffinnut tamanut pisortani
oqartussaasup aalajangiinera, pisortani oqartussaasup kaammattuinera pisortaniluunniit
oqartussaasup akuersinera akuersarneralaunniit tunngavigalugu inunnik
kiffaanngissusiiaffiusunut kiffaanngissusiiaffiusinnaasunulluunniit isersinnaanera nunat
naalagaaffiilluunniit peqataasut tamatumunnga atatillugu isumagissavaat.

§ 7, imm. 1-imí oqaaseqatigiit aappaanni, § 18, imm. 1-imí aamma 2-mi kiisalu § 18, imm. 5-
imi aalajangersagassatut siunnersuutit Ombudsmandip Naalagaaffiit Peqatigiit
naalliuitsisarneq allatullu peqqarniingaartumik, inuppalaanngitsumik imaluunniit nika-
narsaataasumik pinnittarneq imaluunniit pillaasarneq akiorniarlugu isumaqatigiissutaannut
ilassut tunngavigalugu nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisutut suliassaminik
suliariinninnissaminut periarfissaqarnerata qulakkeerneqarnissaa siunertaralugu
ikkunneqarput. Nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisoq sumiiffinnut tigumminniffiusunut
taakkununngalu atasumik atortulersuutinut atortorissaarutinullu tamanut
isersinnaatinneqassaaq.

Sumiiffiit tigumminniffiusut isumaqatigiissut tunngavigalugu misissorneqartussat paaq-qinniffinnuunnaq/suliffeqarfinnuinnaq pisortat ingerlatsiviisa ilagisaannut killiligaanngillat. Taamaattumik siunnersuutigineqarpoq Ombudsmandip isumaqatigiissutip atuuffiata iluani pisinnaatitaanerani paaqqinniffiit/suliffeqarfiit il.il. namminersortut pineqartunut aamma ilaatinneqarnerat Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 7, imm. 1-im i takuneqarsinnaassasoq.

Ombudsmandip sulinera pissutsit kiffaanngissusiiagaasut paaqqinniffinni/suliffeqarfinni il.il. namminersortuni pisortani oqartussaasup aalajangiinera, pisortani oqartussaasup kaammattuteqarnera pisortaniluunniit oqartussaasup akuersinera akuersarneraluunniit tunngavigalugu kiffaanngissusiiaffiusuni atugaat pineqartunut ilaalersillugit taamaallilluni siunnersuutikkut annertusineqarpoq. Aalajangersagassatut siunnersutigineqartup oqaasertaasa isumaqatigiisummut ilassummi artikel 4-p oqaasertai assigai. Kiffaanngissusiianermik oqarnermi inummik tigumminniffimmi pisortanit pigineqartumi namminersortumiluunniit kiffaanngissusiiagaasup piumasaminik qimassinjaanngisaani tigumminnинеq, parnaarussineq inissiinerluunniit suugaluartoq pineqarpoq, tak. isumaqatigiisummut ilassummi artikel 4.

Ombudsmandi tigumminniffiit inuillu kiffaanngissusiiagaasut pillugit paasissutissanik pis-sarsisinnaassaaq, matumanit taakkua qassiussusiat, qanoq pineqarnerat pissutsillu kif-faanngissusiiagaanerup nalaani atorneqartut ilanngullugit eqqarsaatigalugit. Ombudsmandi tigumminniffiusuniinnermini kiffaanngissusiiagaasunik inunnillu allanik kikkunnilluunniit Ombudsmandip paasinninna malillugu paasissutissanik suliamut attuumassuteqartunik tunniussisinnaasunik nakkutigineqarani ilisimannittoqaraniluunniit oqaloqtiginninnissaminut pisinnaatitaavoq.

Paasissutissanik allagaatinillu il.il. tunniussinissamut nalunaaruteqarnissamullu aamma allakkatigut oqaaseqaatinik suliarinninnissamut Ombudsmandi pillugu inatsimmi atuuttumi § 18, imm. 1 aamma 2 tunngavigalugit pisussaaffeqarneq taamaallaat oqartussaasunut Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqartunut atuuppoq. Ombudsmandili pillugu inatsimmi § 7-ip allanngutissaatut siunnersutigineqartutigut Ombudsmandip sulinerani paaqqinniffinni/suliffeqarfinni il.il. namminersortuni pisortani oqartussaasup aalajangiinera, pisortani oqartussaasup kaammattuteqarnera pisortaniluunniit oqartussaasup akuersinera akuersarneraluunniit tunngavigalugu kiffaanngissusiiaffiusuni pissutsit pineqartunut aamma ilaatinneqalissapput. Tamatuma nassatarisaanik § 18, imm. 1-im 2-milu aalajangersakkat allanngortinneqarnissaat siunnersutigineqarpoq, taamaaliornikkut paaqqinniffiit/suliffeqarfiit il.il. taakku paasissutissanik nalunaarutiginninnissamut allagaatinillu tunniussinissamut pisussaaffeqalersillugit, paaqqinniffiillu/suliffeqarfiillu il.il. taakku allakkatigut oqaaseqaatinik tunniusseqquillugit Ombudsmandi piumasaqaateqarsinnaalersillugu.

Ombudsmandi nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisutut sumiiffinnut tigumminniffiusunut taakkualu atortulersuutaannut atortorissaarutaannullu isersinnaatitaassaaq, siusinnerusukkullu

allaaserineqartutut paaqqinniffiit/suliffeqarfiiit il.il. namminersortut sumiiffillu tigumminniffiusut isumaqtigiissummut ilassummi pineqartunut killilimmik ilaatinneqarput. Taamaattumik Ombudsmandi nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisutut piginnaatitaanermink naammassinnissinnaassappat paaqqinniffinnik/suliffeqarfinnik il.il. namminersortunik taakkuninnga misissuinernik ingerlatsisinnaanera pingaaruteqarpoq. Tamanna tunngavigalugu siunnersuutigineqarpoq Ombudsmandip paaqqinniffinnik/suliffeqarfinnik il.il namminersortunik inuit kiffaanngissusiiagaaffiinik kiffaanngissusiiagaaffigisinnaasaannilluunniit taakkuninnga eqqartuussivik aalajangiiteqqanngikkaluarlugu misissuisinnaaneranut inatsisikkut tunngavissaq pilersinneqassasoq.

Aalajangersakkap taassuma qaqtiguinnaq aamma pisuni taamaaliornissaq naalliuitsisarneq allatullu peqqarniingaartumik, inuppalaanngitsumik imaluunniit nikanarsaataasumik pinnitarneq imaluunniit pillaasarneq akiorniarlugin Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqtigiissutaannut ilassut nammineq piumassuseq tunngavigalugu ilannguffigineqarsinnaasoq tunngavigalugu suliassat naammassineqarnissaannut pisariaqartoq naliliisoqaraangat aatsaat atorneqartarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Inuit Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat kommunillu ataanni oqartussaasunit Dronning Ingridip Napparsimmavissuata immikkoortortaqarfiani A 1–imi Nuummiittumi aamma Angerlarsimaffik Isikkivimmi Sisimiuniittumi kiffaanngissusiiagaasinnaapput. Taamatut kiffaanngissusiianeq tarnikkut napparsimasut pillugit inatsit isumaginninnerluunniit pillugu inatsit tunngavigalugu pisussaavoq. Paaqqinniffinnik/suliffeqarfinnik namminersortunik inuit kiffaanngissusiiagaaffigisinnaasaannik massakkut peqanngilaq. Aalajangersagaq taanna ikkunneqarpoq paaqqinniffinnik/suliffeqarfinnik namminersortunik inuit kiffaanngissusiiagaaffigisinnaasaannik siunissami pilersitsoqassagaluarpat Ombudsmandip paaqqiniffinnik/suliffeqarfinnik taakkuninnga nakkutilliinissamut pisinnaatitaanissaa qułakkeerniarlugu.

2.2. Ombudsmandip pissutsit meeqqat paaqqinniffinni/suliffeqarfinni namminersortuni atugaat eqqarsaatigalugit pisinnaatitaanera aamma tamatumunnga atatillugu nalilersuinissamut tunngavigisaq

Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 7, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq Ombudsmandip sulinerani “pisortat ingerlatsinerat” kisimi malittarisassatut pingarnertut pineqartunut ilaatinneqartoq. § 7, imm. 3-kkut aalajangersarneqarpoq ingerlatseqatigiffiit, suliffeqarfiiit/paaqqinniffiit il.il. Ombudsmandip pisinnaatitaanerani pineqartunut ilaatinneqassasut Ombudsmandip aalajangersinnaagaa, malittarisassani tunngavinnilu pisortat ingerlatsinerannut atuuttuni ilanngunneqarnermik annertoqataanik.

Meeqqat Naalagaaffiit Peqatigiit meeqqat pillugit isumaqatigiissutaatigut assigiinngitsunik pisinnaatitaaffilerneqarput. Pisinnaatitaaffiit taakku inatsisiliani atuuttuni aalajangersakkani assigiinngitsuni oqartussaasullu periaasiini ilanngunneqarput. Inatsisiliormeq periaa-serlu tamatumunnga naapertuuttuunersut oqartussaasut ingerlaavartumik naliliiffigisarpaat.

Pisinnaatitaaffiit taakku ataqqineqarnerat pisortani oqartussaasut tunngaviusumik aki-sussaaffigaat, aammali ataatsimoortut inatsiseqartitsinikkut nammineertut, suliffeqarfiit inuilluunniit ataasiakkaat il.il. suliassanik meeqqat pisinnaatitaaffiinut isumaqatigiissut eqqarsaatigalugu attuumassuteqartunik isumagisaqartarput. Inatsisikkut atuuttukkut aalajangersarneqarpoq Ombudsmandip suliffeqarfiit il.il. namminersortut taakku taa-maallaat killilimmik nakkutigisinnaagai, tak. qulaani oqaatigineqartut.

Suliffeqarfiit namminersortut inuillu ataasiakkaat il.il. meeqqat pisinnaatitaaffiinut aki-sussaasuusut pisortat ingerlatsinermi oqartussaasuinit annertuitigut nakkutigineqarput, Ombudsmandillu naammagittaalliuutit nakkutilliinermi oqartussaasunut taamaattunut ingerlateqqillugit nassiussinnaavai nakkutilliinermilu oqartussaasut taamaattut piginnaatitaanerminnik ingerlatsineri pillugit naammagittaalliuutit sularisinnaallugit.

Inuinnarnik suliffeqarfinnillu il.il. nakkutilliinermi oqartussaasut aqqutigalugit toqqaannanngitsumik nakkutilliineq pisut ilaannaanni Naalagaaffiit Peqatigiit kaammattuttaasa eqqortinnejarnissaannut naammattussaanngilaq. Ombudsmandeqarnermik aaqqissuussineq sunniuteqarluassappat Ombudsmandip pineqartunik taakkuninnga qitiusumik suliassaqarfinni toqqaannartumik nakutilliisinnaanera piumasaqataasussaavoq. Apeqqut taanna pillugu aalajangersakkamik sukumiinerusumik tamanna tunngavigalugu ikkussisoqartariaqarpoq.

Ombudsmandip namminersortut eqqarsaatigalugit pisinnaatitaanerata sukumiinerusumik killissalersorneqarnerani matuma allaavigineqarnissaa pissusissamisoortuussaaq, tassalu pingaartumik suliffeqarfiit il.il. – imaassinnaavoq suliassanik allanik ilallugit – meeqqanik isumaginninnissamik immikkut suliassaqartut Ombudsmandip nakkutilliinermi pisinnaatitaanerani pineqartunut toqqaannartumik ilaatinnejartariaqartut.

Ombudsmandilli meeqqat ilaqtariinni qanoq pineqarnerat eqqarsaatigalugu toqqaannartumik pisinnaatinneqarnera pissusissamisoortuunavianngilaq. Tamanna ilaqtariit mee-rartallit nalinginnaasut eqqarsaatigalugit atuuppoq, aammali ilaqtariit meeqqanik ulluunerani paarsaqartartut il.il eqqarsaatigalugit sulifillu namminersortut meeqqanut tunngasunik suliaqartartut eqqarsaatigalugit atuulluni. Ombudsmandi suliassaqarfimmik taassuminnga toqqaannartumik nakutilliissappat tamanna annertuallaassaaq.

Ombudsmandip pisinnaatitaaneranik manna tikillugu killissalersuineq naapertorlugu tunngavik manna malinneqartariaqarpoq, tassalu suliffeqarfik, kattuffik/suliniaqatigiiffik il.il

namminersortoq Ombudsmandip pisinnaatitaanerani ilaatinneqaruni tamakkerluni ilaatin-neqassasoq. Tamatuma manna nassataraa, tassalu Ombudsmandi soorlu atuarfiit nam-minersortut eqqarsaatigalugit meeqqat qanoq pineqarnerannik aamma atuarfiup sulisoqarnikkut aningaasaqarnermikkullu iliuuserisaanik ilisimasaqartuusariaqartoq, iliuutsit taakku pissutsinut meeqqanut tunngasunut attuumassuteqartutut oqaatigineqarsinnaappata.

Suliffeqarfiiit il.il. namminersortut sorliit Ombudsmandip nakkutilliinerani pineqartunut ilaatinneqarnissaannik naliliinermi ilassutitut piumasaqaataasutut manna isiginiarneqarsinnaavoq, tassalu suliffeqarfiiit pineqartut inatsisit il.il atuutereersut tunngavigalugit meeqqanut inuusuttunullu tunngasunik suliaqarnerminnut atatillugu pisortanik inatsiseqartitsineq tunngavigalugu pisussaaffilerneqarsimanersut.

Ataqatigiinneqarnermi tessani meeqqanik inuusuttunillu ikorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 1, 15. april 2003-meersoq kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqarsimasoq ilangutissallugu pissusissamisoortuussaaq, kommunalbestyrelsumummi nalu-naarutiginnittussaatitaaneq tessani aalajangersarneqarsimamat. Peqqussummi oqaati-gineqarpoq kommuninut nalunaarutiginnittussaatitaanermi kikkulluunniit meeqqap pis-sutsinik meeqqap peqqissusianik ineriartorneraniluunniit ulorianartorsiortitsisunik atu-gaqluni inuuneranik ilisimasaqartut pineqartut. Tamatuma saniatigut inuit isumaginnitqarfimmi, atuarfeqarfimmi peqqinnissaqarfimmilu sulisut nalunaarutiginninnissamut sakkortusisamik pisussaaffeqarput.

Inuit ataatsimoortut taakkua nalunaarutiginninnissamut immikkut ittumik pisussaaffeqarnerat ilimaginninnermik matuminnga tunngaveqarpoq, tassalu inuit ataatsimoortut taakkorpiaat suliatic pissutigalugit meeqqanut inuusuttunullu akuttungitsumik attaveqarfiginnittartut, taamaalillutillu taakku meeqqat ataasiakkaat atugaannik atugarissaarnerannullu tunngasunik immikkut ilisimaarinnittuusut. Paaqqinniffiit/suliffeqarfiiit il.il. pineqartut suliffigisaasa Ombudsmandip pisinnaatitaanerani pineqartunut ilaatinneqartariaqarnerannik oqarneq tamatuma ikorfartorpa.

Killissalersuinermut ilassutissaq meeqqanik pinerliisimannginnermut upernarsaatit pillu-git malittarisassani nassaarineqarsinnaavoq. Malittarisassat taakku meeqqanik pinerliisimannginnermut upernarsaatinik piumasaqaateqartussaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 19. maj 2010-meersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqarsimasiippum. Inatsisartut inatsisaat taanna inunniq suliassaminnik suliariinninnerminnut atatillugu meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik toqqaannartumik attaveqarfiginnittartussanik kiisalu inunniq suliassaminnik suliariinninnerminnut atatillugu meeqqat 15-it inorlugit ukiullit akornanniittartussanik taamalu meeqqanut taakkununnga toqqaannartumik attaveqartarnissaminnut periarfissaqartunik atorfinitisinsinermut sulisitsinermullu atatillugu pisortat ingerlatsiviini oqartussaasunit tamanit atorneqartarput.

Meeqjanik pinerliisimannginnermut upfernarsaatit pillugit malittarisassat nalunaarutiginninnissamut annertusisamik pisussaaffeqarneq pillugu malittarisassatulli namminersortut soorliit Ombudsmandip pisinnaatitaanerani pineqartunut ilaatinneqartariaqarnerannik taamaallaat takutitseqataasinnaapput. Inuussutissarsiornermi suliffeqarfiit taakku atorfeqartitamik meeraannik paarsisussaannik atorfinitssisimancerat pissutigiinnarlugu Ombudsmandip pisinnaatitaanerani pineqartunut ilangngutissagaanni, pisinnaatitaanerup upperisarsioqatigiinnut namminersortunut atuutilersillugu annertusineqarnera imaluunniit pisinnaatitaanermi timersoqatigiiffit timigissartarfiillu il.il. taakku inunnit 18-it inorlugit ukiulinnit orninneqartarnerat pissutigiinnarlugu ilaatinneqalernerat annertuallaanik nassataqartussaavoq.

Pisuni nalornisoorfiusuni apeqqut Ombudsmandip sulinermini Ombudsmandi nakkutilliinermik aamma ingerlatsissanersoq pisariaqartitsinermik ataatsimut naliliiviginneq aallaavigalugu aalajangiiffisariaqarpaa.

Inatsisissatut siunnersuut inatsimmut atuuttumut sanilliullugu	
<i>Massakkut oqaasertalersugaanera</i>	<i>Inatsisissatut siunnersuut</i>
<p>§ 7. Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat kommunillu ataanni pisortat ingerlatsinerisa ilaat tamarmik Ombudsmandip sulinerani ilaatinneqarput.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Ataatsimiititaliat, namminersortut inuilluunniit ataasiakkaat akornanni saqitsaassutinik isumannaatsumik periaaseqarlutik aalajangiisartut pillugit naammagittaalliuutit Ombudsmandip suliariSSanngilai, naak ataatsimiititaliat pineqartut pisumi allami pisortat ingerlatsinerannut ilaasutut isigineqaraluartut.</p> <p><i>Imm. 3.</i> Ingerlatseqatigiiffiit, suliffeqarfiit, peqatigiiffiit, il.il. aqutsinermi allaffissorluni aalajangiinikkut pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaannut, pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaannut imaluunniit inuit pillugit paassisutissanik nalunaarsuineq pillugu inatsiseqartitsinermut ilanngunneqarpata Ombudsmandi aalajangiisinnaavoq suliffeqarfiit pineqartut tamatuma annertoqataanik Ombudsmandip</p>	<p>§ 7. Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat kommunillu ataanni pisortat ingerlatsinerisa ilaat tamarmik Ombudsmandip sulinerani ilaatinneqarput. Pissutsit kiffaanngissusiagaasut paaqqinniffinni/suliffe-qarfinni il.il. namminersortuni pisortani oqartussaasup aalajangiineratigut, pisortani oqartussaasup kaammattuuteqarneratigut pisortaniluunniit oqartussaasup akuersineratigut akuersaarneratigulluunniit kiffaanngissusiagaaffiusuni atugaat Ombudsmandip sulinerani pineqartunut aamma ilaatinneqarput. Pissutsit meeqqat paaqqinniffinni/sulif-feqarfinni meeqqat eqqarsaatigalugit suliassanik imaaliallaannaq isumagisaqartuni atugaat Ombudsmandip sulinerani pineqartunut aammattaaq ilaatinneqarput.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Aalajangiisartut, namminersortut inuilluunniit ataasiakkaat akornanni saqitsaassutinik isumannaatsumik periaaseqarlutik aalajangiisartut pillugit naammagittaalliuutit Ombudsmandip suliariSSanngilai, naak aalajangiisartut pineqartut pisumi allami pisortat ingerlatsinerannut ilaasutut isigineqaraluartut.</p> <p><i>Imm. 3.</i> Ingerlatseqatigiiffiit, suliffeqarfiit, peqatigiiffiit, il.il. inatsisikkut imaluunniit aqutsinermi allaffissorluni aalajangiinikkut pisortat ingerlatsinerat pillugu inatsiseqartitsinermi atuuttumi malittarisassanut tunngavinnullu tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit ilanngunneqarpata Ombudsmandi aalajangiisinnaavoq suliffeqarfiit pineqartut tamatuma annertoqataanik Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqassasut.</p>

sulinerani pineqartunut ilaatinneqassasut.	
<p>§ 18. Oqartussat Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqartut paassisutissanik allagaatinillu il.il. Ombudsmandip tunniuteqquasaanik Ombudsmandimut nalunaaruteqarnissaminut tunniussinissaminnullu pisussaatitaapput.</p> <p><i>Imm.</i> 2. Ombudsmandip oqartussat sulinermini pineqartunut ilaatinneqartut allakkatigut oqaaseqaateqaqqullugit piumasaqarfigisinnaavai.</p> <p><i>Imm.</i> 3. Ombudsmandi inunnik misissuinermini pissutsit pingaaruteqartut pillugit eqqartuussivimmi nassuaateqartussanik aggeqqusisinnavoq. Nassuaatit eqqartuussivimmi killisiuisarneq pillugu malittarisassat malillugit saqqummiunneqassapput.</p> <p><i>Imm.</i> 4. Ombudsmandip atorfeqarfiiit imaluunniit suliffeqarfiiit atorfeqarfiusulluunniit allat suugaluartut oqartussaasut § 7-imi taaneqartut il.il. suliassaannik ingerlatsiffiusut ornillugit misissuiffigisinnaavai, ininullu ta- manut isersinnaatitaalluni.</p>	<p>§ 18. Oqartussaasut il.il. Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqartut paassisutissanik allagaatinillu il.il. Ombudsmandip tunniuteqquasaanik Ombudsmandimut nalunaaruteqarnissaminut tunniussinissaminnullu pisussaaffeqarput.</p> <p><i>Imm.</i> 2. Ombudsmandip oqartussaasut il.il. sulinermini pineqartunut ilaatinneqartut allakkatigut oqaaseqaateqaqqullugit piumasaqarfigisinnaavai.</p> <p><i>Imm.</i> 3. Ombudsmandi inunnik misissuinermini pissutsit pingaaruteqartut pillugit eqqartuussivimmi nassuaateqartussanik aggeqqusisinnavoq. Nassuaatit eqqartuussivimmi killisiuisarneq pillugu malittarisassat malillugit saqqummiunneqassapput.</p> <p><i>Imm.</i> 4. Ombudsmandip atorfeqarfiiit imaluunniit suliffeqarfiiit atorfeqarfiusulluunniit allat suugaluartut oqartussaasut § 7-imi taa-neqartut il.il. suliassaannik ingerlatsiffiusut ornillugit misissuiffigisinnaavai, ininullu tamanut isersinnaatitaalluni.</p> <p><i>Imm.</i> 5. Ombudsmandi tamanna pisariaqartoq naliliisoqarpat sukkulluunniit kinaassutsip ilisarnaataanik pisariaqarneratut annertutigisumik takutitsilluni eqqartuussivillu aalajangiitningikkaluarlugu paaqqinniffinnik/su-liffeqarfinnik il.il. inuit kiffaanngissusiagaaffigisimasaannik kiffaanngissusiagaaffigisinnasaannilluunniit, tak. § 7, imm. 1-imi oqaaseqatigiit aappaat, aamma paaqqinniffinnik/suliffeqarfinnik namminersortunik il.il. meeqqat eqqarsaatigalugit suliassanik imaaliallaannaq isumaginnittunik, tak. § 7, imm. 1-imi oqaaseqatigiit pingajui,</p>

	misissuiartorluni isersinnaavoq. Politiit misissuinerup ingerlanneqarnerani pisariaqarneratut annertutigisumik ikiuutissapput.
	Inatsisisatut siunnersuut 1. juli 2017-imi atortuulersinneqarpoq.

2.3 Oqaaseqaatinik erseqqissaaneq

Inatsisisatut siunnersuutikkut Inatsisartut inatsisaanni § 7, imm. 1-imi aamma § 18-imi allannguiteqartitsisoqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Aalajangersakkat pillugit oqaase-qaatit qulaani allaaserineqartut naapertorlugit erseqqissarneqarput. Ombudsmandip sulinera pillugu § 7-imi aalajangersagaq pillugu oqaaseqaatit Ombudsmandi pillugu inatsisip atuuttup atortuulersinneqarnerata kingornatigut inatsisiilorneq akuerineqarsimasoq tunngavigalugu aammattaaq nutarterneqarput.

Taassuma saniatigut aalajangersakkat allat pillugit oqaaseqaatit nutarterneqarput, tassami Ombudsmandi pillugu inatsisip atuuttup akuerineqarnerata kingornatigut inat-sisinik allanngortitsisoqartarsimammat, oqaaseqaatit nutarterneqarnissaannik pisariaqalersitsisunik.

Inatsisisatut siunnersuut inatsimmik atuuttumik annertoorujussuartigut ingerlatitseqqinnerummat Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 7-mi, 13. juni 1994-imeersumi Ombudsmandi pillugu inatsisikkut massakkut atuttukkut atorunnaarsinneqarsimasumi aalajangersakkat pillugit immikkut oqaaseqaatinut innersuussutit peerneqarput.

3. Oqartussaasunut aningasaqarnikkut aqutsinikkullu kingunerisassai

Siunnersuutip aningasaqarnikkut pisortanut kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

4. Inuuussutissarsiornermut aningasaqarnikkut aqutsinikkullu kingunerisassai

Siunnersuutip inuuussutissarsiornermut kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

5. Avatangiisinut pinngortitamut innuttaasullu peqqissusiannut kingunerisassai

Siunnersuutip avatangiisinut, pinngortitamut inuaallu peqqissusiannut kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

6. Innuttaasunut aqutsinikkut kingunerisassai

Inatsisisatut siunnersuutip innuttaasunut kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

7. Allatigut annertuunik kingunerisassai

Siunnersuutip allatigut annertuunik kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

8. Oqartussaasunik suliniaqatigiiffinnillu tusarniaaviginninneq

Inatsisisatut siunnersuut piffissami 25. januar.2017-imit 1. marts.2017-imut ukununnga
tusarniaaatigineqarpoqaatigineqarpoq:

KANUKOKA, Kommune Kujalleq, Kommuneqarfik Sermersooq, Qeqqata Kommunia,
Qaasuitsup Kommunia, Siulittaasup Naalakkersuisoqarfia, Namminiilivinnermut,
Pinngortitamut, Avatangiisirut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik, Aalisarnermut
Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Kommuninut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut,
Attaveqaqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Isumaginninnermut,
Ilaqtariinnut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfik,
Peqqissutsumut Naalakkersuisoqarfik, Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut,
Niuernermut, Nukissiuuteqarnermut Nunanullu allanut Naalakkersuisoqarfik, Aatsitassanut
Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfik, Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu
Naalakkersuisoqarfik, Ilanniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut,
Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Naalaagaaffiup Sinniisoqarfia,
Eqqartuussisuuneqarfik, Inissiaatileqatigiiffik INI A/S, Folketingip Ombudsmandia, Kalaallit
Nunaanni Politimesteri, MIO, Inuit Pisinggaatitaaffiinut Kalaallit Nunaata
Siunnersuisoqatigiivi, Dansk Institut for Menneskerettigheder, Pinerluuteqarsimasunik
Isumaginnittooqarfik kiisalu Justitsministeriaqarfik.

Siunnersuut tamatuma saniatigut piffissami 13. Februar 2017-imit 13. Marts 2017-imut
siamasinnerusumik tusarniaassutigineqarpoq. Tamatumani tusarniaavigineqartut ukuullutik:

Nuuk Internationale Friskole, Efterskole Villadsen, Maniitusmi Efterskoli,
Mælkebøtten, Akillit, Inuuneq Meeraq Pinngortitarlu, Orpigaq, Pakkutaq, PITU, Qaamasoq,
Sikkerneq, Børnehaven Esther, Meeqquerivik Mikisoq, Meeqquerivik Sulunnguit, Meeqqat
Illuat (Børnehuset), Perorsaanermik Ilinniarfik (Socialpædagogisk seminarium),
Peqqissaannermik Ilinniarfik (Center for Sundhedsuddannelser), NPK, IMAK, SIK, AK,
Nanu Børn, Meeqqat Inuunerssut (Bedre Børneliv), GE aamma NUSUKA.

Tusarniaavigineqartut uku siunnersuut pillugu oqaaseqaateqarput:

Namminiilivinnermut, Pinngortitamut, Avatangiisirut Nunalerinermullu
Naalakkersuisoqarfik, Naalagaaffiup Sinniisoqarfia, Aatsitassanut Aqutsisoqarfik, Folketingip
Ombudsmandia, INI, Peqqissutsumut Naalakkersuisoqarfik, Kalaallit Nunaanni Politimesteri,
KANUKOKA, Isumaginninnermut, Ilaqtariinnut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu
Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfik, IMAK, Qeqqata Kommunia, Siulittaasup
Naalakkersuisoqarfia, Institut for Menneskerettigheder, MIO, Eqqartuussissuserisaut kalaallit
(Grønlandske Advokater), Aningaasarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfik, INI
kiisalu GE.

Taakkunangna uku siunnersuummut tapersiinermik ersersitsinerup saniatigut pingaarutilinnik allanik oqaaseqaatisaqanngillat:

Namminiilivinnermut, Pinngortitamut, Avatangiisirut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik, Naalagaaffiup Sinniisoqarfia, Aatsitassanut Aqutsisoqarfik, Folketingip Ombudsmandia, INI, Peqqissutsimut Naalakkerasuisoqarfik, Kalaallit Nunaanni Politimesteri, IMAK, Qeqqata Kommunia, Siulittaasup Naalakkersuisoqarfia, Institut for Menneskerettigheder kiisalu Eqqartuussissuserisaut kalaallit (Grønlandske Advokater).

Tusarniaanermut akissutit sinnerini immikkoortut pingaarutillit malittuani saqqummiunneqassapput:

Isumaginninnermut, Ilaqutariinnut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsinsinerut
Naalakkersuisoqarfik:

"Ombudsmandi ullumikkut meeqjanik inuusuttunillu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnik pisortanit ingerlanneqartunik nakkutilliisinnaareerpoq; Naalakkersuisoqarfiup nakkutilliinermut immikkoortortaa ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnik tamanik nakkutilliisussaatitaareerpoq. Kiisalu Nakorsaaneqarfik, Uumasunik nakkutilliisoqarfik, Suliffeqarnermi nakkutilliisoqarfik allallu assigiinngitsutigut nakkutilliisareerput. Tamatuma nassataanik eqqaamaneqartariaqarpoq ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit – taakku namminersortuuppata pisortanilluunniit ingerlanneqartuuppata – pisortaqarfinnit assigiinngitsunit uteqqiatumik ilaannilu ataatsikoortumik nakkutilliartorfigineqartarsinnaasut. Inatsisip allangortinneratigut tamakkua saniatigut Ombudsmandip tungaanit paaqqinnittarfinnut namminersortunut sammisumik nakkutilleeriaatsimik allamik eqqussisoqassaaq, taamaammat makku annerusumik eqqumaffigineqarnissaat isumaliutigineqartariaqarpoq:

1. *Ataqatigiissaarinissaq, taamaalilluni pisortaqarfinnit assigiinngitsunit ataatsikkoortumik nakkutilliartornerit tamanna ajornanngippat pinaveersaartinneqarlutik.*
2. *Kina sunik nakkutilliisussaatitaanerata paasiuminarsarneqarnissaat (kia suliassaraa?)*
3. *Atuuffiit iliuuseqartussaaffiillu paasiuminarsarneqarnissaat*
4. *Ilisimalikkat katersorneqartut paasiuminartuunissaat.*
5. *Nakkutilliartortarnernut tunngatillugu oqartussaaffiit assigiinngitsut suleqatigiissinneerisa periarfissaqarnissaat.*"

Akissut: Tamatumunga atatillugu Ombudsmandimit, imatut oqaaseqartumit, oqaaseqaatinik pissarsisoqarpoq:

“Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat ataanni oqartussaasut arlal-lit ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik nakkutilliisuunerat ilumoorpoq.

Ombudsmandi aammattaaq nakkutilliisuuveq, matumanit nakkutilliinermit oqar-tussaasut taaneqartut ilanngullugit eqqarsaatigalugit, tak. Ombudsmandi pillu-gu inatsimmi § 7, imm. 1. Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat a-taanni oqartussaasut suleqatigiippata ataqtigiiqappatalu tamatuma pissusis-samisoorsinnaanera Ombudsmandip eqqumaffigaa, ilaatiqullu isumaginninner-mut tunngasuni immikkut nakkutilliisoqarfik Ombudsmandip aamma qanimit malinnaaffigaa, matumanit tusagassiuutit samminninnerat ilanngullugu eqqarsaatigalugu, taamatuttaarlu Ombudsmandeqarfik nakkutilliisoqarfilla taanna ataatsimiittarsimallutik.

Ombudsmandilli Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat kommunillu eqqarsaatigalugit arlaannaannulluunniit attuumassuteqanninginnini innarlerne-qarsinnaanngissutsilu sukkulluunniit innarlerumanngilai, Ombudsmandilu i-ngerlatsiveqarfimmuit attuumassuteqanningilluinarluni tamatigut nakkutilliisin-naanissaminut imminut pisinnaatippoq.”

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkerasuisoqarfik:

”Inatsisissatut siunnersuutip § 26, imm. 1-ian erserpoq Ombudsmandip sulisuni nammieq atorfinitssittassagai soraarsittassallugillu. Taakkulu qassiunissaat, akissarsiassaat aamma soraarnerussutisiassaat Inatsisartut Suleriaasianni malittarisassat tunngavigalugit aalajangersarneqassasut. Suleriaatsimi § 59, imm. 3-mit aalajangersarneqarpoq Ombudsmandi siunnersuut naapertorlugu sulisussaminik atorfinitssillunilu soraarsitsisassasoq. Taamaattorli suleriaatsimi taakku amerlassusissaat pillugu aalajangersagaqanngilaq.

Tamatuma saniatigut suleriaatsip § 59, imm. 4-aani erserpoq Inatsisartut Allattoqarfianni sulisut aammalu Inatsisartut Ombudsmandianni sulisut akissarsiassaat Inatsisartut Siulittaasuannit aalajangersarneqartassasut. Ersernerluppoq ”akissarsianni” aningaasarsiat soraarnerussutisiassallu pineqarnersut. Ilimagissallugu tunngavissaqarsinnaavoq isumaqatigiissutinik tunngaveqarluni atorfilit soraarnerussutisiassaat akissarsiassigut aalajangersarneqarsimassasut, ersernerlupporli tamanna immikkut ataasiakkaatut isumaqatigiissuteqarnikkut atorfinitssinneqarnermi atuunnersoq.

Inatsisissatut siunnersuutip § 26, imm. 3-an tamatuma saniatigut erserpoq, Ombudsmandip naatsorsuutaanik saqqummiussineq kukkunersiinerlu Inatsisartut Suleriaasianni aalajangersarneqassasut. Suleriaatsimi tamanna pillugu aalajangersagaqanngilaq. Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu

Naalakkersuisoqarfíup siunnersuutigissavaa, Ombudsmandip naatsorsuutaanik saqqummiussineq kukkuneriuinerlu inatsisikkut erseqilluinnartumik aalajangersarneqassasut.”

Akissut: Tamatumunga atatillugu Ombudsmandimit, imatut oqaaseqartumit, oqaaseqaatinik pissarsisoqarpoq:

“Suliami illua ’tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissummit oqaatigineqartutut Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 26-p Inatsisartut suleriaasianni immikoortut arlallit innersuussutigai, taannalu inissisimanerit ilaat taakku aalajangersimasut eqqarsaatigalugit ammavoq.

Inatsisissatulli siunnersuut Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 26 inatsiseqartitsinermut atuuttumut ataneqartillugu allannguutinik imaqanngilaq.”

MIO:

“Aalajangersakkanut ataasiakkaat inatsimmiittunut § 7, imm. 3mut oqaaseqaat: Maluginiarpara, A/S Inissiaatileqatigiiffik INI kisimi taaneqarsimasoq. Taamaattumillu matumuuna Inissiaatileqatigiiffiup ISERIT A/S-ip piunera eqqaasitsissutigissavara. Taamatuttaaq, taassuma tusarniaanermi ilanngunneqarsimannginnera.”

Akissut: Tamatumunga atatillugu Ombudsmandimit, imatut oqaaseqartumit, oqaaseqaatinik pissarsisoqarpoq:

“Ombudsmandip pisinnaatitaanera A/S Inissiaatileqatigiiffik INI aamma ISERIT A/S eqqarsaatigalugit assigiinngilaq. Taamaalluni ilumoorpoq A/S Inissiaatileqatigiiffik INI Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 7, imm. 3 pillugu oqaaseqaatini taaneqarsimammat, inissiaatileqatigiiffilli ISERIT A/S inatsit pillugu oqaaseqaatini taaneqarsimanani.

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI eqqarsaatigalugu manna atuuppoq, tassalu A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mi suliassat suliarineqartarnerat paasitinneqarsinnaatitaanerlu pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaatigut nr. 37-kkut, 19. december 1996-imeersukkut aalajangersarneqartoq pisortat ingerlat-sinnerani suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni aamma pisortat ingerlat-sinnererat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkat A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mut atuuttut, ingerlatseqatigiiffup inissiaatileqatigiiffimmik pilersitsinissaq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 12, 28. oktober 1993-imeersoq tunngavigalugu Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu sinnerlugit aalajangiinissamut piginnaatinneqarnerata annertoqataanik.

Nalunaarut taassuma pissuseqataa inissiaatileqatigiiffik ISERIT A/S eqqarsaati-galugu aalajangersarneqarsimanngilaq. Ombudsmandip inissiaatileqatigiiffik ISERIT A/S eqqarsaatigalugu pisinnaatitaanera pillugu apeqput Ombudsmandip 2012-imi ukiumoortumik nalunaarummini allaaseraa. Naammagittaalliuutip suliarineqarnissaa Ombudsmandip itigartitsissutigaa, tassami pisortat ingerlatsiviata ilai tamarmik Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqarmata, inissiaatileqatigiiffilli ISERIT A/S pisortat ingerlatsiviata ilaatut isigineqarsin-naanani.”

KANUKOKA:

”Taamaattoq oqaatigineqassaaq § 7, imm. l-imut oqaaseqaatini, maanna ombudsmand-i pillugu inatsimmi atuuttumi erseqqissaatigineqarmat ombudsmand-ip piginnaatitaaffiinut eqqartuussiviit ilaannngitsut. Erseqqissaaneq taanna uteqqinnejanngilaq inatsisissatut siunnersuummi § 7, imm. l, oqaaseqatigiinni siullerni, kisiannili KANUKOKA-p naatsorsuutigaa pissutsinik piviusunik allannguinissamik eqqarsartoqanngitsoq.

§ 7, imm. l-imut aamma § l8-imut allannguutissatut siunnersuutaasunut tulliullugu KANUKOKA imaattunik oqaaseqaateqassaaq:

Siunnersuutigineqartumut Ombudsmand-ip piginnaatitaaffianik annertusisitsinissamut inersimasut ingerlatsivinni namminersortuni inissinneqarsimasut kiffaanngissusiiarneqarsimasut ilaalersillugit, ingerlatsivinnilu pineqartuni pissutsit ilanngullugit, Kattuffiup ataatsimut isigisumik maluginiarpaa piffissami matumani ingerlatsivinnik pineqartutut ittunik peqanngimmat, kisiannili siunnersuut siunertaqartoq qularnaarinissamik siunissamut, ingerlatsivinnik taamaattunik pilersitsisoqarsinnaaneranut.

Tamanna Danmark-imi pissutsinut sanilliunneqarpat taamani Danmark-imi ombudsmand-i pillugu inatsimmik assigisaanik allannguinermut, taava takuneqarsinnaavoq piffissami taamani pineqartumi Danmark-imi namminersortunik ingerlatsiveqartoq kiffaanngissusiiagaasimasunik tigusisinnaasunik, kisiannili ilimanartoq ingerlatsiviit taamaattut taamani ikittunnguusimassasut. Danmark-imi inatsimmi allannguineq suliarineqarpoq OPCAT artikel 4-mi aalajangersakkat naammassisinnaajumallugit.

KANUKOKA-p oqaatigiumavaa Kalaallit Nunaat inoqarfittut Danmark-imiit minneerarsuummat ikinneerarsuarnik ingerlatsiveqartoq kiffaanngissusiiagaasimasunut, KANUKOKA-llu ilisimanngilaa namminersortunit ingerlatsivinnik aallartitsiniartoqarnersoq inersimasunik kiffaanngissusiiagaasimasunik tigusisartussanik.

Inersimasunut ingerlatsiviit eqqarsaatigalugit inatsisit maanna atuuttut imminnut pigisutut pilersinnejartartut eqqarsaatigalugit pisortaniit aqtsineq malittarisassiornerlu annertuujuvoq, taamaattut pilersinnejartarneri, ingerlannejartarneri aamma pisortaniit aningaasalersueqataaffigineqarneri eqqarsaatigalugit.

Namminersortunit ingerlannejartumik ingerlatsivimmik kiffaanngissusiagaasimasunik tigusisartussamik pilersitsisoqarsinnaanera eqqartorneqalissappat taava KANUKOKA-p siunnersuutigissavaa isumaliutigineqassasoq ombudsmand-ip piginnaatitaaffiisa annertusineqarnissaannut taarsiullugu ombudsmand-ip pineqartorpiamut atatillugu isummerfigissagaa ingerlatsiviup pineqartup ombudsmand-ip nakkutilliinerata ataanut inissinneqarnissaa, ombudsmandeqarnermut inatsimmi § 7, imm. 3 naapertorlugu. Tamatumunnga atatillugu KANUKOKA-p innersuutissavaa Danmark-imi ombudsmand-ip piginnaatitaaffiisa annertusineqarnissaannut aalajangersakkami uani pineqartumi tunngaviusimamat, inatsimmi § 7, imm. 4-ap ingerlatsivinnik namminersortunik akulerussisarneq il.il. ombudsmand-ip oqartussaaffiisa iluannut, qaqutiguinnaq atorneqartarsimasoq, nalinginnaasumillu pineqartorpiamut atatillugu inatsisitigut aaqqiissuteqartoqartartoq, qanoq annertutigisumik pisortat malittarisassarititaasa ingerlatsivimmik pineqartumi atortinneqassanersut pillugu. Ilanngullugulu ilutigisaanik tikkuarneqarluni innuttaasunut aamma sulisuuusunut inatsisinik eqqortitsiniarluni atuutsitsinikkut assigiinngisitsinerusoq, apeqqutaalluni ingerlatsivik pineqartoq namminersortuunersoq pisortanilluunniit pigineqartuunersoq. Ilimagisariaqarsorinarpooq Kalaallit Nunaanni ingerlatsivinnik namminersortunik pineqartutut pilersitsisoqartarsinnaanera inersimasunut kiffaanngissusiagaasimasunut sammisunik qaqutigui-nnaq immikkut ittutigut pisarsinnaassasoq, taamalu isumaliutaasimasut danskit folketingianni aalajangiiniarnermi ombudsmand-eqarnermut inatsimmik 2009-mi allannguinermi pisariaqartitsinngitsut Kalaallit Nunaanni assigisaanik allannguinissamut, kisiannili Kalaallit Nunaata OPCAT-imi pisussaaffiit naammassisinnaagai tigussaasumik qularnaarinikkut ombudsmand- imit nakkutilliinermik imaluunniit allatut nakkutilliinermik OPCAT-imut naapertuutumik, soorlu NPM-imik, pisariaqartinneqalissappat ingerlatsivimmik namminersortumik pilersitsinissaq, inersimasunik kiffaanngissusiariqarsimasunik tigusisartussamik.

Tamatumalu saniatigut KANUKOKA-p maqaasivaa inatsisisatut siunnersuummi erseqqissaat ingerlatsivinnut namminersortunut nakkutilliilluni

pulaartarnerni nalilersuisarnerni tunngaviusussaq. Danskit ombudsmand-iannut inatsimmik uani pineqartup assigisaanik akuersissuteqarnermut atatillugu naatsorsuutigineqarpoq ombudsmand-ip danskit eqqartuussiveqarnikkut inatsisinik isumannaarisarnissamut inatsisaanni ileqqussat malittassagai, pinngitsaaliisummik akuleruttoqartarneranut atatillugu, nakkutilliilluni angerlarsimaffinni privatini pulaartarnerni. Kalaallit Nunaanni inatsit pineqartoq taanna atuutinngilaq, taamaattumillu KANUKOKA-p inassutigissavaa inatsisisstatut siunnersuummi uani isiginiarneqassasoq ombudsmand-ip nalilersuisarnermini tunngavissai tamatumunnga atatillugu.

Ombudsmand-ip piginnaatitaaffisa annertusineqarnissaat pillugu siunnersuutaasumut ingerlatsivinnut namminersortunut il.il. atatillugu, meeqqanut tunngasunik sulianik ingerlatsisuusartunut KANUKOKA-p immikkut oqaatigiumavai:

Matuma assigisaanik Danmark-imi 2012-imi inatsimmik allannguinermut atatillugu ombudsmand-eqarfimmi meeqqanut allaffimmik taamani pilersitsineq aningaasalersorneqarpoq "satspuljemidler" atorlugit, tamannalu inatsimmik allannguinermut taamani tunngaviusut ilaattut erseqqissaatigineqarluni. Inatsisisstatut siunnersuummi maanna sammineqartumi ersippoq naatsorsuutigineqanngitsoq siunnersuut pisortanut aningaasatigut kinguneqassasoq. KANUKOKA-p tamanna imatut paasiva naatsorsuutigineqanngitsoq ombudsmand-eqarfimmut nukissanik nutaanik suliassanut nutaanut tunniussisoqarnissaa, ingerlatsivinnut namminersortunut meeqqanut tunngasunik suliassaqartunut atatillugu.

KANUKOKA-p apeqqusertariaqarpaa ombudsmand-eqarfip ingerlatsinermini nukiit atugassai annertusinagit siunertaqarnersoq FN-ip meeqqanut isumaqatigiissuta naapertorlugu Kalaallit Nunaata pisussaaffii tunngavigalugit ombudsmand-i pisussaaffilissallugu immikkut, meeqqanut ingerlatsivinni namminersortuni inissinneqarsimasunut atatillugu. Naliliinermut matumunnga atatillugu, aammali naliliinermut nukissanik annertunerusunik tunniussisoqartariaqarnersoq, FN-ip meeqqanut tunngasumik isumaqatigiissutaata naammassineqarnissaanut, KANUKOKA-p innersuutissavaa allaffissornikkut ingerlatsivimmik pilersitsisoqareermaat meeqqanut tunngasumik siunnersuisoqatigiinnik aamma meeqqat oqaaseqartartuannik inuttaqartumik, - naak taanna - eqqaaneqartutut allaffissornikkut aaqqissuussinerugaluartoq, - kisianni ombudsmand-itut inatsisisgit arlaannaannulluunniit atasuunani inissisimanngikkaluartoq. Ombudsmand-illi meeqqat oqaaseqartartuata meeqqallu pillugit

siunnersuisoqatigiit sulinerat malinnaavigai. KANUKOKA-p ataatsimut isigisumik nalilerpaa nunami Kalaallit Nunaattut innuttaqarturni aningaasatigut nukiit nakkutilliinemut allaffissornikkullu nalunaarsuinernut atugassiissutaasut oqimalutarneqartariaqartut, meeqqat inatsisitigut illersugaanerannut meeqqanullu toqqaannartumik iluaquissanngortinneqartartunut sanilliussilluni.

KANUKOKA-p tulliullugu maluginiarpaa Folketing-ip ombudsmand-iata suliassami annertunerulersinneqarnerannut atatillugu, meeqqat pisinnaatitaaffiinut tunngasumik, immikkut suliassinneqarmat nakkutilliinermik (malinnaanermik) inatsisit atuuttut imaluunniit allaffissornikkut aalajangersakkat Danmark-ip nunarsuarmiut akornanni pisussaaffiinut meeqqat pisinnaatitaaffiinut atasumik naapertuuttuunersut pillugit. Tamatuma assinganik siunnersuummik kalaallit ombudsmand- iannut atasumik inatsisissami ilangussisoqarsimanngilaq.

KANUKOKA-p pissusissamisoortutut isigaa Inatsisartut ombudsmand-iat immikkut suliassaqassappat meeqqat piginnaatitaaffiinut attuumassuteqartunik, taamaattoqassappallu aalajangersakkamik pilersitsisoqartariaqarpoq danskit ombudsmand-iannut inatsimmi § 12, imm. 2-p assigisaanik, KANUKOKA-p aamma kommunit ajoraluartumik misigisarmassuk fagitigut aamma inatsisit aamma allaffisornermi malittarisassat meeqqanut atuuttut ajorpallaarujuussuartartut, taamaattumillu malittarisassanik pineqartunik pitsaassusilersuiniarluni suliaqartoqartariaqartoq.”

Akissut: Tamatumunga atatillugu Ombudsmandimit, imatut oqaaseqartumit, oqaaseqaatinik pissarsisoqarpoq:

A) Eqqartuussiviit

Ombudsmandip eqqartuussivinnut tunngatillugu piginnaatitaaffeqannginnerata inatsimmut nassuaatini erseqqissaatigineqannginnera eqqorpoq. Tamanna Ombudsmandip Inatsisartunut taakkulu ataatsimiitaliaannut piginnaatitaaffeqannginneranut tunngatillugu siusinnerusukkut oqaatigineqarpoq. Taamatut inissiineq inatsimmut nassuaatit aaqqissuuteqqinneranni tulluanngitsutut nalilerneqarpoq. Naalagaaffiup Kalaallit Nunaanni ingerlatsinerata Ombudsmandip piginnaatitaaneranut ilaanginneranik nassuaatit apeqqummut saqqummiunneqartumut matussusiisutut isigineqarput. Taamaattorli eqqartuussiviit immikkut ersarissumik taaneqartariaqartut naliliisoqarpat Ombudsmandi tamatumunga oqaaseqaatissaqanngilaq.

B) Piginnaatitaanermik apeqqut

Ombudsmandip piginnaatitaaffiata inersimasunut kiffaanngissusiiagaasunut paaqqinnittarfinniittunut aamma atuuttussanngorlugu annertusineqarnissaanik imaqartumik Ombudsmandi pillugu inatsisip allangortinneqarnissaanik siunnersuut inatsisip siunissami atorneqarsinnaanissaanik qulakkeerinninnerummat ilumoorpoq. Tamanna inatsimmut nassuaatini erseqqilluinnartumik allassimareerpoq. Tassunga taarsiullugu piginnatitaaffimmik apeqqut § 7, imm. 3 naapertorlugu Ombudsmandimit suliarineqartarnissaanik KANUKOKA-p siunnersuutaa periarfissaagaluarpoq, tamannali Ombudsmandimit tapersorsornartinneqanngilaq. Ombudsmandip piginnaatitaaffik pillugu apeqqut piffissaalluartillugu aaqqiivigisimanngikkaluarpagu Ombudsmandi taamak iliorsimasinnaagaluarpoq.

C) Nalilersuinissamut tunngavissaq

Nalilersuinissamut tunngavissanik amigaateqarnermik oqaaseqaatinut tunngatillugu isumaqarnarpoq tamanna inatsimmut nassuaatini ilanngunneqartariaqanngitsoq, naak inatsisitigut illersugaaneq pillugu inatsisip Kalaallit Nunaannut atuutinnginnga ilumooraluertoq. Aalajangersakkakut siorngerniarneqartutut paaqqinnittarfinnik taamaattunik nunatsinni pilersitsisoqarnissaanut nalilersuinermut tunngavissap inissinneqarnissaa utaqqinnejartariaqartoq isumaqarnarpoq.

D) Meeqqat illersuisuat

Aningaasanik sulisussanillu immikkoortitsinissamik apeqqut inatsimmut nassuaatini oqaatigineqanngilaq, Inatsisartummi Meeqqat Illersuisuannik pilersitsinerannut kiisalu Inatsisartut isumaginninnikkut suliassaqarfimmi nakkutilliinermut immikkoortortamik pilersitsinerannut atatillugu Ombudsmandi isumaqarmat suliassap eqqaaneqartup isumaginissaanut sulisussanik aningaasanillu allanik immikkoortitsisoqarnissaa pisariaqavinngitsoq.

E) Nunat tamalaat akornanni pisussaaffiit

Inatsisit atuuttut allaffissornikkulluunniit aalajangersakkat Kalaallit Nunaata nunat tamalaat akornanni pisussaaffiinut naapertuunnerinik nakkutilliinermik suliassaq inatsisip allannguutissaatut siunnersuummi ilanngunneqanngilaq. Ombudsmandip suliassaqarfimmi tassani piginnaatitaaffiata annertusineqarnissaata inatsisisstatut siunnersuummi siunertarineqannginneranut tamanna takussutissaavoq, taamaattorli soorunami Inatsisartut tamanna pillugu allatut aalajangersinnaapput.

GE:

“§ 7, imm. 1, malillugu piumasaqaataavoq kiffaanngissusiagaaneq, pisortani oqartussaasup aalajangiineratigut, pisortani oqartussaasup kaammattuuteqarneratigut pisortaniluunniit oqartussaasup akuersineratigut akuersaarneratigulluunniit, pisimassasoq.

Eqqartuussivimmit aalajangiineq aalajangersakkamut ilaatinneqarnersoq ersernerluppoq ?

Tamanna aalajangersakkakut erseqqissaatigineqartariaqaraluarpooq minnerpaamilluunniit § 7, imm. 1, immikkoortup aappaatut.”

Akissut: Tamanna pillugu KANUKOKA’p tusarniaanermut akissuteqaataanut akissuteqarnermi nassuiaateqartoqarpoq.

Taamaattumik tusarniaanermut akissutit tunngavigalugit siunnersuummi allannguisoqanngilaq.

Siunnersuummi aalajangersakkat ataasiakkaat pillugit oqaaseqaatit

Kapitali 1 - Inatsisartunut tunngasut

§ 1 pillugu

Imm. 1 pillugu.

Ombudsmandip piffissamik Inatsisartut qinigaaffiannik malinninnera pillugu aalajangersakkap allanngortinneqarani ingerlateqqinnejarnissa siunnersuutigineqarpoq.

Imm. 2 pillugu.

Ombudsmandip Inatsisartunit tatigineqarunnaaruni Inatsisartunit soraarsinneqartarnissa pillugu malittarisassap allanguuteqarani ingerlateqqinnejarnissa siunnersuutigineqarpoq.

Ombudsmandimik qinersinermi soraarsitsinermilu periaaseq pillugu aalajangersakkat siunnersuummi sukumiinerusumik allaaserineqanngillat, aalajangersakkammi taamaattut Inatsisartut suleriaasiatigut aalajangersaavigineqarmata.

§ 2 pillugu

Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaat, imaanngitsoq Inatsisartut Siulittaasoqarfiat, tassavoq Ombudsmanditut suliamik kia suliaqarallarnissaanik aalajangiisussaq, Inatsisartut katersuunnissaasa Ombudsmandimillu nutaamik qinersinissaasa tungaanut.

Tamanna Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaata Ombudsmandip sulineranut ataatsimiititaliatut oqartussaatitaasutut qinerneqarneranik Inatsisartut aalajangererata 26. oktober 1995-imeersup nassataraa.

§ 3 pillugu

Imm. 1 pillugu

Aalajangersakkakut tassuuna Ombudsmandi Inatsisartunut, Naalakkersuisunut taamatullu kommunalbestyrelsinut nunaqarfinnilu aqutsisunut qinigaanissamut mattunneqanngitsoq, kisiannili Ombudsmandi qinigaaguni Ombudsmanditut sulinerminik ingerlatseqqissinnaanngitsoq erseqqissarneqarpoq.

Ombudsmandi piffissap qinigaaffiup ingerlanerani suliassanut taamaattunut qinigaaguni tunuartariaqarpoq. Aalajangersakkami kommunalbestyrelsit nunaqarfinnilu aqutsisut pineqarput.

Imm. 2 pillugu

Aalajangersakkut tassuuna aalajangersarneqarpoq Ombudsmandi inatsisilerituutut soraarummeernermi angusisimasuussasoq.

§ 4 pillugu

Imm. 1 pillugu

Aalajangersagaq taanna Ombudsmandip atorfimmit soraarnissamik nammineq kissaateqarneranut tunngavoq. Aalajangersakkakut erseqqissarneqarpoq Ombudsmandip qaammatinik arfinilinnik piffissaqartitsilluni qaammatip naanerani soraarsinneqarnissani piumasaqaatigisinnaagaa.

Imm. 2 pillugu

Aalajangersakkap pingartumik nassataaraa Inatsisartut katersunneranni, piffissami Ombudsmandip qinnuteqaateqareernerminut imaluunniit utoqqalinini pissutigalugu soraarnissaata siornaniittumi qaninnerpaami, Inatsisartut Ombudsmandimik nutaamik qinersissasut. Ombudsmandip 65-inik ukioqalernermi pinngitsoorani soraarninngornissaanik aalajangersakkap maannamut atuuttup atatiinnarnissaa siunnersuutigineqarpoq, tamatumalu nassataaraa inuup 65-inik ukioqalereersimasup Ombudsmanditut sulinissaminut qinigaasinnaannginnera.

§ 5 pillugu

Imm. 1 pillugu

Aalajangersakkamit erseroq Ombudsmandimut taartaasartoq Inatsisartunut qinersereernkuinnaanngitsoq, aammali atorfiup inuttaarunnerani, qinerneqartassasoq. Ombudsmandimut taartaasartumik atorfiup inuttaarunnerani qinersineq Inatsisartut nalinginnaasumik katersunnerannut tulliuttumut siullermut nalinginnaasumik utaqqimaarunneqarsinnaasussaavoq.

Imm. 2 pillugu

Aalajangersakkamut tunuliaqutaasoq pisortat ingerlatsineranni inatsiseqartitsineq naapertorlugu suliami peqataasinnaanissaq pillugu nalinginnaasumik tunngavissaqarnerup manna kinguneraa, tassalu inuk suliap suliarineqarnerani peqataasinnaanngitsoq suliap suliarinerani suugaluartuniluunniit peqataassanngitsoq. Tamatuma kingorna suliap suliarineqarnerani peqataasinnaanngitsumut suliassiisup, pisumi matumanit Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiitaliaata, isummerfigisassarilissavaa suliaq qanoq iliorluni suliarineqassanersoq.

Ombudsmandip suliami peqataasinnaannginnerminik nalunaaruteqarnerata kingunerisaanik, Ombudsmandip sulisui suliamik pineqartumik sutigulluunniit suliaqarnissaminnut peqataasussaajunnaassapput. Taamaattorli Ombudsmandi taassumaluunniit sulisui,

Ombudsmandimut taartaasartup tamatuminnga qinnutigisaqarneratigut, suliami sulissutiginninnernik sullissinerinnaviusunik suliaqarsinnaapput, soorlu allagaatinik nutserinermik, suliami allagaatinik aalajangersimasunik assigisaannillu pissarsiniarnernik.

Aammattaaq aalajangersakkap periaaseq maannamut atorneqartoq, Ombudsmandip aamma Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiitaliaata akornanni isumaqatigiissutigineqarsimasoq manna, inatsisikkut aalajangersaavigaa, tassalu suliassat, Ombudsmandip suliami peqataasinnaannginnerminik nalunaaruteqarfigisai, Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiitaliaan-nut nassiunneqartassasut.

Imm. 3 pillugu

Ombudsmandip atorfianut akuersinermik nalunaaruteqarnissamut pisinnaatitaaneq Inat-sisinut Ataatsimiitaliamut tunngatinneqassasoq siunnersuutigineqarpoq, tassaasoq Inatsisartuni ataatsimiitaliaq Ombudsmandip sulinera pillugu apeqputinik ilaatigut suliarinnittartuusoq. Aalajangersakkut erseqqissarneqarpoq peqatigiiffimmik suliaqarnissaq pillugu Ombudsmandi Inatsisinut Ataatsimiitaliap akuersissutaanik pissarsisassasoq.

Aalajangersagaq taanna Ombudsmandip arlaannaannullunniit attuumassuteqartuunnginnissaanik piumasaqaateqarnermut ataneqartillugu isiginiarneqassaaq.

§ 6 pillugu

Imm. 1 pillugu

Ombudsmandip Inatsisartunut attuumassuteqannginnerata pingartumik kinguneraa Inatsisartut Ombudsmandi suliamik aalajangersimasumik suliaqaaqqullugu peqqusinnaanngimmassuk, Ombudsmandi suliamik suliaqaaqqunagu inertersinnaanngimmassuk imaluunniit Ombudsmandi peqqusinnaanngimmassuk suliamik suliaqarneq aalajangersimasumik inernilerneqassasoq.

Arlaannaannullunniit attuumassuteqannginneq atorneqarnermini Inatsisartut ataatsimiitaliaasa Ombudsmandip oqaaseqaataanik isummerfiginnittanginnerisigut imaluunniit isornartorsiusannginnerisigut erseqqissarneqartarpoq.

Inatsisartut Ombudsmandeqarfik aqqutigalugu ingerlatsinermik nakkutiginninnerisa sanatigut nakkutilliineq Inatsisartut ataatsimiitaliaasa Naalakkersuisunut ilaasortanik isumasioqateqartarnerisigut taamatullu ataatsimiitaliat sulianik Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 26, 18. november 2010-meersoq Inatsisartullu Suleriaasiat naapertorlugit allatigut suliaqartarnerisigut pisarpoq. Inatsisartut aalajangissappassuk ataatsimiitaliarsuit (kommissionit) misissuisartussat pillugit inatsiseqartitsinermik atortuulersitsisoqassasoq, Inatsisartut nakkutilliinerat taamatuttaaq taakkunatigut ingerlanneqarsinnaasassaaq.

Inatsisartut taakkualuunniit ataatsimiititaliaasa suliamut Ombudsmandip suliassamik suliaqalernissaanik imaluunniit suliap suliarineranik ingerlatsiinnarnissaanik mattussisumik isummersimasinnaanerannik nalornissuteqalersinnaanerit ikilisinniarlugit Inatsisartut Inatsisintut Ataatsimiititaliaata Ombudsmandillu 1998-imi majip qaammataani suleqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqarnermi isumaqatigiissutigisimavaat, ilaatigut Ombudsmandip matuminnga apeqqutilliissutini Inatsisartut Inatsisintut Ataatsimiititaliaannut ingerlatittassagai, assilinera ataatsimiititaliamut allamut pineqartumut nassiullugu, ilaatigullu Inatsisartut Inatsisintut Ataatsimiititaliaata suliamik ataatsimiititaliami oqaluuserinninnerup inernerera pillugu Inatsisartut ataatsimiititaliaasa allat Ombudsmandimut nalunaarutaannik akunnermiliuttuuneq ataqatigiissassaga. Inatsisartut Inatsisintut Ataatsimiititaliaata Ombudsmandillu suleqatigiinnissamik isumaqatigiissutaat Ombudsmandip 1998-imi ukiumoortumik nalunaarutaani naqitigaavoq, tamatumani tak. kalaallisuuani quppernerit 11 tulliilu aamma qallunaatuuani quppernerit 11 tullialu.

Ombudsmandip Atorfearfiata siunertaa naalakkersuinikkullu arlaannaannulluunniit attuumassuteqartuunnginnera erseqqissarniarlugit naatsorsuutigineqarpoq Inatsisartut Ombudsmandi suliami annertunerusumik iliuuseqaqqissinnaajunnaarsillugu suliaq pillugu isummersimanersut Ombudsmandip suliani ataasiakkaani nammineq naliliiffigissaga.

Imm. 2 pillugu

Aalajangersakkap taassuma Inatsisartut Ombudsmandip sulineranut aalajangersakkanik nalinginnaasunik aalajangersaanissaq kingusinnerusukkut kissaatigilissagaluarpassuk taamanikkussamut iliuuserisassat pisariillisarpai.

Kapitali 2 - Ombudsmandip pisinnaatitaanera

§ 7 pillugu

Imm. 1 pillugu

Imm. 1-imi oqaaseqatigiit siulliit pillugit

Aalajangersakkami oqaatigineqarpoq oqartussaatitaasunut sorlernut tunngasumik Ombudsmandi pisinnaatitaasoq. Aalajangersakkamit erserpoq Ombudsmandip sulinerani malittarisassaq pingarneq tassaasoq pisortat ingerlatsinerat. Taamaalilluni Ombudsmandip Inatsisartunut taakkualu ataatsimiititaliaannut tunngasuni pisinnaatitaannginnera ataannarpoq.

Ombudsmandip Inatsisartunut attuumassuteqartuunnginnini pissutigalugu Inatsisartut sulinerat isummerfigisinnaanngilaa, taamaattumillu Inatsisartut ataatsimiititaliaat ataavartut imaluunniit ataatsimiititaliarigallagaat Ombudsmandip sulinerata avataaniippuit. Inatsisartuni aqtsineq tamatuma piissuseqataanik Ombudsmandip sulinerata avataaniippoq.

Naalagaaffiup Kalaallit Nunaanni ingerlatsinera Inatsisartut Ombudsmandiata pisinnaatitaanerani pineqartunut ilaanngilaq, Folketingilli Ombudsmandiata pisinnaatitaanerani pineqartunut ilaalluni.

Imm. 1-imi oqaaseqatigiit aappaat

§ 7, imm. 1-imi oqaaseqatigiit aappaanni aalajangersagassatut siunnersuutikkut imaalissaq piissutsinik kiffaanngissusiiagaasut paaqqinniffinni/suliffeqarfinni il.il. namminersortuni atugaannik misissuineq Ombudsmandip pisinnaatitaanerani pineqartunut ilaatinneqartoq. Taamaaliornikkut Ombudsmandip Naalagaaffiit Peqatigiit naalliutitsisarneq allatullu peqqarniingaartumik, inuppalaanngitsumik imaluunniit nikanarsaataasumik pinnittarneq imaluunniit pillaasarneq akiorniarlugit isumaqatigiissutaanut ilassut nammineq piumassuseq tunngavigalugu ilangnungaq qarsinnaasoq tunngavigalugu suliassaminik aamma paaqqinniffinni/suliffeqarfinni namminersortuni naammassinnissinnaanera qulakkeerneqarpoq.

Misissuinerit kiffaanngissusiiagaasut naalliutitsinermut allatullu peqqarniingaartumik, inuppalaanngitsumik imaluunniit nikanarsaataasumik pinnittarnermut imaluunniit pillaasnarnermut illorsorneqarnerat pisariaqarpat nukittorsarniarlugu ingerlanneqassapput.

Kiffaanngissusiaanermik oqarnermi inummik pisortat namminersortulluunniit tigumminnifiutaanni kiffaanngissusiiagaasup sukkulluunniit qimassisnianngisaani tigumminnинeq sunaluunniit eqqarsaatigineqarpoq, tak. isumaqatigiissummut ilassummi artikel 4. Kiffaanngissusiaasoqarnissaanik aalajangiineq pisortami oqartussaasumi pisimassaaq, pisortani oqartussaasumit kaammattutigineqarsimassalluni pisortaniluunniit oqartussaasumit akuerineqarsimassalluni akuersaarneqarsimassalluniluunniit.

Ombudsmandip naalliutitsisarnermik il.il. akiuiniarluni isumaqatigiissummut ilassut tunngavigalugu misissuinermit ingerlatsinerani kiffaanngissusiiagaasut paaqqinniffinni/suliffeqarfinni il.il. namminersortuni qanoq pineqarnerannik misissuineq pineqartunut aamma ilaaliisaq, matumanig tigumminnifiartunut tamanut taakkualu atortulersuutaannut atortorissaarutaannullu isersinnaatitaaneq kiisalu sorlernik misissuinissamut inunnillu oqaloqateqarnissamut kiffaanngissuseqarneq ilanngullugit eqqarsaatigalugit. Ombudsmandi tamatumunnga atatillugu tigumminnifiit inuillu kiffaanngissusiiagaasut pillugit paasissutissanik pissarsisinnaatitaassaaq, matumanig kiffaanngissusiiagaasut qas-siunerat, qanoq pineqarnerat pissutsillu atugaat ilanngullugit eqqarsaatigalugit. Ombudsmandi misissuinermini nakkutigineqarani ilisimannitoqaranilu kiffaanngissusiiagaasunik inunnillu allanik kikkunnilluunniit paasissutissanik suliamut attuumassuteqartunik tunisisinnaasutut isigisaminik oqaloqateqarsinnaatitaavoq.

Imm. 1-imi oqaaseqatigiit pingajui

§ 7, imm. 1-imi oqaaseqatigiit pingajuini aalajangersakkut siunnersuutigineqartukkut

pissutsit meeqqat paaqqinniffinni/suliffeqarfinni il.il. namminersortuni meeqqat eqqarsaatigalugit suliassanik imaaliallannaaq isumaginnittuni atugaat Ombudsmandip pisinnaatitaanerani pineqartunut aamma ilaalersinneqarput.

Aalajangersakkap manna nassataraa, tassalu “paaqqinniffiit/suliffeqarfiiit il.il. namminersortut” Ombudsmandip pisinnaatitaanerani pineqartunut ilaatinneqartut. Tassani aamma ilaavoq Ombudsmandip inuit ataasiakkaat, matumani ilaqtariit meerartallit nalinginnaasut ilanggullugit eqqarsaatigalugit, pisinnaatitaannginnera.

Paaqqinniffik/suliffeqarfik ataatsimoortulluunniit inatsiseqartitsinikkut nammineertut allat pineqarpata pineqartut taakkua qanoq sukumiinerusumik aaqqissuussaanerat, soorlu ingerlatseqatigiiffittut imaluunniit aningasaateqarfittut, tunngaviatigut sunniuteqanngilaq/apeqqutaanngilaq.

Tunngaviusorli unaavoq “meeqqat eqqarsaatigalugit suliassanik imaaliallaannaq” isumaginninnerup pineqarnera. Tassuuna erseqqissarneqarpoq paaqqiffinnik/suliffeqarfik il.il. pineqartoq Ombudsmandip pisinnaatitaanerani pineqartunut ilaassaguni meeqqanut ulluinnarni attuumassuteqangaatsiassasoq.

Paaqqinniffik/suliffeqarfik il.il. namminersortoq oqaatigineqartut tungavigalugit Ombudsmandip pisinnaatitaanerani pineqartunut ilaaguni tamarmiulluni ilaanera atuuppoq, pissutsinut meeqqat atugaannut attuumassuteqartutut oqaatigineqarsinnaaguni. Soorlu atuarfiit namminersortut eqqarsaatigalugit Ombudsmandi meeqqat qanoq pineqarnerannik atuarfiillu sulisoqarnikkut aningasaqarnikkullu iliuusaanik pissutsinut meeqqat atugaannut annertumik sunniuteqartunik ilisimasaqassasoq/paasisimasaqassasoq piuma-saqaataavoq.

Ombudsmandili soorlu apeqqutit sulisoqarnermut tunngasut meeqqanik pinninnermut attuumassuteqanngitsut eqqarsaatigalugit pisinnaatitaanavianngilaq.

Ombudsmandip pisinnaatitaaneranik nalornisorutit pillugit apeqqutit Ombudsmandimit ulluinnarni sulinermi aalajangiiffigineqassapput, ataatsimut naliliineq aallaavigalugu.

Imm. 2 pillugu

Aallaavik una aalajangersakkut tassuuna erseqqissarneqarpoq, tassalu Ombudsmandip ataatsimiitalianut aalajangiisartunullu il.il., inuinnaat akornanni saqitsaassutinik aaqqiisartunut, tunngasumik pisinnaatitaanermini maannamut killiliussimasaa inatsisikkut aalajangersarneqartoq.

Ombudsmandip pisinnaatitaanerata, Ombudsmandip pisinnaatitaaffiginnisaanik aalajangersakkami taagunikkut killiliivigineqarnissaa siunnersuutigineqarpoq, taamaalilluni Ombudsmandi pisortat aalajangiisartuisa toqqissisimanartunik periaaseqarlutik

aalajangiisartut, tassa assersuutigalugu imaappoq eqqartuussivinnut assingusunut eqqartuussisunillu ilaasortaaffigineqarajuttartut, eqqarsaatigalugit pisinnaatitaassanani.

Ombudsmandi, soorlu tamanna Ombudsmandip nalunaarutaanit oqaaseqaataanillu ersetqoq, maannamut pisinnaatitaanerminik killiliisimavoq oqartussaaffiup pineqartup suliaanik, katitigaaneranik aaqqissuussaanikkullu inissisimaneranik pisuni pineqartuni naliliineq tunngavigalugu.

Taamaalluni Ombudsmandi oqartussaaffit makkua pillugit naammagittaalliuutinik suliaqarnermut tunngasumik pisinnaatitaasutut imminut isigivoq:

- oqartussaaffit aqutsinermi allaffisornermik suliaqartartut, ingerlatsinermi oqartussaasut suliassaannut assingusunik suliaqartartut, assersuutigalugu akuersissutinik, tapiissutinik imaluunniit taarsigassarsinissamik qinnuteqaatinik suliaqartartut, assersuutigalugu Inuussutissarsiutitigut Tapersiisarnermut Ataatsimiititaliaq (takuuk kinguliiniittut) aamma Immikkut Ikiorisarnermi Aningaasaateqarfiusoq,
- oqartussaaffit pisortani oqartussaasut aalajangiinerinik naammagittaalliuuteqartarfittut ingerlasut, assersuutigalugu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik, Ilanniagaqarnersiuteqartitsinermi Naammagittaalliuuteqartarfik aamma Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfik,
- oqartussaaffit ajornartorsiutit illua'tungeriit marluk akornanni inuit ataasiakkaat pillugit inatsiseqartitsinermut tunngasumik pissusillit aaqqinnissaannik suliallit, oqartussaaffik misissuinissamik nakkutilliinissamillu, pisortanut oqartussaasunut inatsiseqartitsineq naapertorlugu tunngavilinnik, pisussaatinneqarsimappat,
- oqartussaaffit inatsisinut naapertuutsitsinermik nakkutilliisutut suliaqartut, assersuutigalugu Kalaallit Nunaanni Kommunit Nakkutilliisoqarfiat, aammattaaq kinguliiniittut takukkit,
- Oqartussaaffit suliaqaqatigiissut, taakkunani Inatsisartunut ilaasortat inatsit naapertorlugu allamilluunniit tunngaveqartumik oqartussaaffik tamaat ilaannaaluunniit ilaasortaaffigalugu, Ombudsmandip 1995-imut nalunaarutaa malillugu immikkut ajornartorsiuteqarfiusupput.

Inuussutissarsiutitigut Tapersiisarnermut Ataatsimiititaliamut tunngasumik 1995-imi taa-matut ajornartorsiuteqartoqarsimavoq, Ombudsmandilu pisinnaatitaanerminik killiliinermini ima eqikkaasimavoq, ataatsimiititaliaq sulianik ingerlatsinermut oqartussaasut suliassaasa nalinginnaasut assinginik suliaqartartilluni, soorlu ilaatigut qinnuteqaatinik ataasiakkaanik aalajangiisarnermigut, taamaattumillu naalakkersuisut suliassaqarfiani, Inatsisartullu sulinerata nalinginnaasup ilaatut pinnani, suliaqluni, taava ataatsimiititaliaq Ombudsmandip pisinnaatitaaneranut ilaavoq.

Oqaaseqaammi 1998-imeersumi, Ombudsmandip ukiumut 1998-imut nalunaarutaani eqqartorneqartumi, Ombudsmandi isummernerit taakkununnga assingusut tunngavigalugit Kalaallit Nunaanni Kommunit Nakkutillisoqarfiannut tunngasumik pisinnaatitaasutut imminut isigivoq, tassami Ombudsmandip aamma pingaartissimammag, siulersorneqarnermik 1994-imi iluarsaaqqinnermi Inatsisartut nakkutillisoqarfimmik sinniisuitataasa amerlassutsimikkut ikilisinneqarsimanerat, ilaasortanit amerlanerussuteqartunit 3-nit ilaasortanut ikinnerussuteqartunut 2-nut, Ombudsmandeqarfimmut pilersinneqassamaartumut tunngasumik pisinnaatitaanerup killiliiviginissa innersuussutigerpiarlugu.

Pisinnaatitaanerup killissalersugaanera pillugu apeqqut naalagaaffimmi oqartussaasut eqqarsaatigalugit aamma atuussimavoq:

Kalaallit Nunaanni Tugassassiuit pillugit Aalajangiisartut, naalagaaffimmi oqartussaasuusut, Justitsministerip toqqagaannaanik ilaasortaqtut eqqarsaatigalugit Ombudsmandi 1998-imi pisinnaatitaangitsutut imminut isigisimavoq.

Ombudsmandi tamatuma kingornatigut, tassalu 24. marts 2009-mi, Tusagassiuit pillugit Aalajangiisartut, Naalakkersuisut tusagassiusarnermi akisussaassuseqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 17-imi, 19. november 2007-imeersumi § 41 tunngavigalugu pilersissimasaat eqqarsaatigalugit pisinnaatitaasutut imminut isigilersimavoq. Ombudsmandip aalajangiinera taanna Tusagassiuit pillugit Aalajangiisartut nutaat suleriaasiat aaqqissuussaanikkullu inisisimanerat pillugit paassisutissat pigineqartut tunngavigalugit pisimavoq, imaammammi Tusagassiuit pillugit Aalajangiisartut taakku naalagaaffiup Kalaallit Nunaanni Tugassiuit pillugit Aalajangiisartuinut tamakkiisumik assersuunneqarsinnaanngitsut, Aalajangiisartullu taakku ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi aaq-qiagiinngissutinik aalajangiiviginittartutut Ombudsmandip sulinerani ilaatinneqartariaqanngitsutut isigineqarnissaannut erseqqisumik tunngavissaqanngimmat.

Inuit normuisa atorneqarnerat pillugu Namminersorlutik Oqartussat (siusinnerusukkut Namminersornerullutik Oqartussat) kommunillu sulianik suliarinninneri pillugit naammagittaalliuutit suliarinissaannut Ombudsmandi 2000-imi pisinnaatitaasutut imminut isigisimavoq.

Ombudsmandip Kalaallit Nunaanni Politimesteri 2001-imi nalunaarfigisimavaa nappaatit tunillaassortut akiorniarlugit iliuutsit pillugit Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu tunillaassortunik nappaalanersuaqarneranut ataatsimiitaliarsuaq Politimesterip aalajangersimasumik siilitittaasuuffigisaa eqqarsaatigalugu Ombudsmandi pisinnaatitaasutut imminut isigisoq, tassami Politimesteri ataqtigiiinneqarnermi tassani Namminersorlutik Oqartussat (siusinnerusukkut Namminersornerullutik Oqartussat) sinnerlugit aqtsinikkut

suliassamik isumaginnittuummat.

Imm. 3 pillugu

Aalajangersagaq taanna Ombudsmandip ingerlatseqatigiiffinnut aamma suliffeqarfinnut il.il., inatsisikkut imaluunniit aqutsinermi allaffissornikkut aalajangiinikkut suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi aamma paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inat-simmi malittarisassanut imaluunniit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi tunngaviit inatsisikkut aalajangersagaanngitsunut ilanngunneqartunut, naleqqiussilluni pisinnaatitaaneranik killissalersuinermi tunngavissaanerusutigut ajornartorsiutinit arlalinnit pilersinneqarsimavoq.

Aalajangersakkut tamatumunnga peqatigitillugu tunngaviusumik ajornartorsiutaasumik matuminnga aaqqiiniarneq siunertarineqarpoq, tassalu Naalakkersuisut Ombudsmandip pisinnaatitaaneranut ilaatinneqartut ataqatigiinneqarnermi allami Ombudsmandip pisinnaatitaanera pillugu aalajangiisinnaanerannik. Iliuuseqarniarerit Ombudsmandip pisinnaatitaanerata annertussusissaa pillugu aalajangernernut tunngassuteqartut Inatsi-sartunit aallaaveqartariaqarput, Naalakkersuisunit pinnatik.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi aamma paasitinneqarsinnaatitaanermik inatsimmi § 1, imm. 2 Naalakkersuisut ingerlatsinermut inatsisit ingerlatseqatigiiffinnut, peqatigiiffinnut il.il., erseqqinnerusumik taaneqartunut, pisortat ingerlatsinerannut ilaa-sutut naatsorsunneqarsinnaanngitsunut, tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit atortuutinneqarnissaat pillugu malittarisassanik sukumiinerusunik aalajangersaanissaannut piginnaatitsisummik imaqarput.

Piumasaqaatit suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi taamatullu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi taaneqartut ingerlatseqatigiiffiup, suliffeqarfiup, peqatigiiffiup il.il., suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip aamma paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsisip malittarisassartaannut ilanngunneqarnissaannut inatsisini eqqartorneqartuni taakkunani marlunni taaneqartut tassaapput oqartussaaffiup sulinerani aningaasartuutit Namminersorlutik Oqartussanit imaluunniit kommunimit annertunerusutigut matussuserneqassasut imaluunniit oqartussaaffiup inatsisikkut imaluunniit inatsit naapertorlugu Namminersorlutik Oqartussat sinnerlugit imaluunniit kommuni sinnerlugu aalajangiinissaminut pisinnaatitaaffilerneqarsimaneratut annertutigisumik tamanna atuutissasoq.

Naalakkersuisut piginnaatitsissut taanna maannamut A/S Inissiaatileqatigiiffimmut INI-mut atorsimavaat, tamannalu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaatigut nr. 37-kkut 19. december 1996-imeersukkut pivoq.

Nalunaarut, soorlu tamanna Ombudsmandip 1997-imi ukiumoortumik nalunaarutaanit ersertoq, Ombudsmandip ingerlatseqatigiiffinnut suliassanik, suliassat pisortat oqartussaasut

ingerlatsinerannut inatsiseqartitsinermut taamatullu inuit ataasiakkaat pillugit inatsiseqartitsinermut tunngasut pissuseqataannik, isumaginnittunut tunngasumik pisinnaatitaanerata annertussusia pillugu qularutiginninnernut nalornissuteqarnernullu pissutaasarsimavoq, taamatuttaarlu soorlu ingerlatseqatigiiffimmik pilersitsineq pillugu inat-simmit erseqqissumik ersinngitsoq, ingerlatseqatigiiffik suliassaqarfinni suni Kalaallit Nu-naanni Namminersornerullutik Oqartussat (massakkut Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat) sinnerlugit imaluunnit kommuni sinnerlugu aalajangiinissaminut pigin-naatinneqarnersoq.

Ombudsmandi ingerlatseqatigiiffimmik tassungalu oqartussaatitaalluni pisortaqarfimmik oqaloqatiginnereernerit kingornatigut ingerlatseqatigiiffiup suliassaanik aalajangersimasumik naliliineq tunngavigalugu pisinnaatitaanini pisariaqartutigut killilerpaa, tamannalu Ombudsmandip nalunaarummi amigaatinik Inatsisartunut Naalakkersuisunullu 1997-imi decemberip qaammataani nalunaarutiginninneranik nassataqarsimavoq.

Inatsisisstatut siunnersuutip kingunerissavaa Ombudsmandi pisuni ataasiakkaani tamani, oqartussaaffik allaffissornikkut aalajangerneq malillugu ingerlatsinermi inatsiseqartitsinermut ilanngunneqaraangat, pisariaqartitsinertut annertutigisumik pisinnaatitaanerminik oqartussaaffimmut naleqqiussilluni killiliisariaqassasoq. Naatsorsuutigineqarpoq oqartussaaffik pineqartoq suleqatigalugu taamatut killissaliisoqartarumaartoq.

Inatsisartut tipsernermit lottorermillu iluanaarutinit agguassisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 13-imi, 11. november 2000-meersumi taamani atuuttumi (massakkut aningaasanoorutit ilaannit iluanaarutinit agguassisarneq pillugu Inatsisartut Inatsisaanni nr. 10-mi, 22. november 2011-meersumi § 7) § 2-kkut aalajangersarsimavaat aningaasat taakku Kalaallit Nunaanni Timersoqatigiit Kattuffiata aamma Team Greenlandip agguatissagaat. Aalajangersagaq taanna piareersarlugu sulianit erserpoq taanna Naalakkersuisut suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit tunngavigalugu suliniaqatigiiffinnut taakkununnga marlunnut atuuttussangortissinnaagaat. Tamanna suli pisimanngilaq, suliniaqatigiiffiillu taakku marluk eqqarsaatigalugit pisinnaatitaasinnaanini pillugu apeqqummut Ombudsmandi suli saqqummiussiffigineqarsimanngilaq.

Tamatuma saniatigut pineqartoq tassaasimavoq Inatsisartut takornariartitsisarnermik i-nuussutissarsiuteqarnerup aamma nunami inuussutissarsiutit siuarsarneqarnissaat pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisaatigut nr. 10-kkut, 14. november 2004-meersukkut aalajangersaasimasut suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit aqtsinermi ingerlatseqatigiiffimmut namminersortumut taamaattumut atuutissasoq.

Ingerlatseqatigiiffik taamaattoq eqqarsaatigalugu Ombudsmandip pisinnaatitaaneranik apeqqut Ombudsmandimut aalajangiiffigisassatut suli saqqummersimanngilaq.

Aammattaaq ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 12-imi, 22. november 2011-meersumi tunngavissaliisimapput ilinniagaqarnersiutit pillugit malittarisassanik aqtsinermik suliffeqarfimmut namminersortumut Naalakkersuisut isumagisassangortitsisinnaasut.

Inatsisisatut siunnersuut pillugu oqaaseqaatinit erserpoq taamatut isumagisassangortitsinermi suliffeqarfik namminersortoq taanna suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi pineqartunut ilaatinneqassasoq.

Suliffeqarfik namminersortoq taamaattoq eqqarsaatigalugu Ombudsmandip pisinnaatitaaneranik apeqqummik Ombudsmandi aamma saqqummiussiffiqineqarsimannilaq.

Oqartussaaffimmut ingerlatsinermi inatsiseqartitsinerup malittarisassartaanut ilanngunneqartumut tunngasumik Ombudsmandip pisinnaatitaaneranik killissaliineq Ombudsmandip aalajangiisartunut, ataatsimiititalianut, il.il., tunngasumik pisinnaatitaanerminik killiliineranit allaassuteqangaarnerunissa ilimagineqanngilaq, tamatumani siunnersuummi § 7, imm. 2 takuuk.

Tamanna ilaatigut ima nassataqarpoq, tassalu Ombudsmandi, oqartussaaffiup pineqartup allaffissornikkut ingerlataanik, aaqqissuussaanikkut inissismaffianik, oqartussaaffiup oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaalliorfiusinnaanermini periaasianik il.il., pisuni ataasiakkaani naliliisarumaartoq, oqartussaaffiup Ombudsmandip pisinnaatitaaneranut ilanngunneqarnissaal pillugu aalajangiinissaq siunertaralugu.

§ 8 pillugu

Aalajangersagaq taanna naalakkersuinermut inatsiseqartitsinermi tunngaviusuni sumiiffimmi namminersorluni aqtsinerup ataaqqineqarnissaanik tunngaveqarnermut ersiutaavoq.

Aalajangersagaq pingaartumik ima kinguneqarpoq, tassalu Ombudsmandip kommunimi missingersuusiornissamut piissaaneqarneq ataaqqissagaa, communalbestyrelsili inatsisip atuuttup killissarititaasa iluanni isumalluutinik agguataarisussaasoq tunngaviutissagaa.

Aammattaaq aalajangersakkap manna nassataraa, tassalu kommunimi naliliinikkut aalajangiinerit pineqartillugit, inatsisip atuuttup killissarititaasa iluanni sumiiffimmi politikkikkut nalilfersuinerit tamatumalu nassatarisaanik kommunit akornanni assigiinngissuteqarsinnaanerit Ombudsmandip ataaqqissagai.

§ 9 pillugu

Aalajangersagaq Ombudsmandip naliliinermini tunngavigisaani killissaliinernik imaqarpoq.

Aalajangersagaq inatsisitigut pissusiusunik atuuttunik erseqqinnerulersitsinissamik siunertaqarpoq, taanna malillugu ilagiinni siulersorneqarnikkut pissusiusut allaffissornikkut sulinertut, Ombudsmandip nakkutilliineranut ilaatinneqartutut isigisariaqarlutik, akerlianilli ilagiit nalunaajaanerminnut tunngavigisaat upperisamillu ajoqersuuteqarnerat Ombudsmandip nakkutilliineranut ilanngunneqarsinnaanngitsut, tassami ilagiit sulinerisa ilaannut tassunga malittarisassat naalakkersugaanermut inatsiseqartitsinikkut Tunngaviusumik Inatsimmi § 4- mit aqunneqarmata, inatsisiliortullu Tunngaviusumik Inatsimmi § 66 naapertorlugu pisinnaatitaanerannut ilaatinneqaratik.

§ 10 pillugu

Imm. 1 pillugu

Aalajangersarneqarpoq nalunaarut Inatsisartut ukiakkut ataatsimiineranni suliarisassanngorlugu Inatsisartunut tunniunneqartassasoq.

Ombudsmandip ukiumoortumik nalunaarut Inatsisinut Ataatsimiitaliamut tunniuttassagaa tunngavigineqarpoq. Ukiemoortumik nalunaarutip Inatsisartuni qanoq iliorluni suliarineqartarnissaa Inatsisartut namminneq aalajangigassaraat.

Ukiemoortumik nalunaarutit Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiitaliaata aalajangiiffigisassatut siunnersuuttitut saqqummiussaa aqqutigalugu ukiuni kingullerni isummerfigineqartarsimapput.

Ombudsmandip inatsisikkut aalajangersagaasumik paasissutissiissussaatitaaneq nalunaarutinik tamanut saqqummiunneqarsimasunik Ombudsmandip nittartakkaminut www.om-budsmand.gl-imut ilanngussisarnermigut tapertalertarpaa. Aammattaaq Ombudsmandip, Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiitaliaat isumaqtigiiissuteqarfigereerlugu, suliat Ombudsmandip ukiumoortumik nalunaarummut ilanngutissamaagai, nittartakkamut ukioq nalunaarusiorfiusoq 2009 aallarnerfigalugu ilanngunneqartalissasut aalajangerpaa.

Imm. 2 pillugu

Aalajangersagaq taanna naapertuilluartumik eqqartuussineq, “fair trial”, pillugu tunngavinnut nalinginnaasunut naapertuuttutut isigisariaqarpoq.

§ 11 pillugu

Naatsorsuutigineqarpoq Ombudsmandip inatsisini atuuttuni erseqqarlunnernik amigaatinillu naliliinernut, oqaatsimut inatsisitigut inissisimanermi innarlitsaolineqarnissamik qular-naallisitsinermik taaneqartartumut ilaasunut, aammalu inatsisink akuersissutigineqarsimasunik allaffissornikkullu aalajangersakkanik politikkikkut

naliliinernik tunngaveqanngitsunut, atassuteqartumik nalunaaruteqartarnermi maannamut periaaserisimasani attatiinnassagaa.

Ombudsmandip Inatsisartunik nakkutilliisussaannginnerata malitsigisaanik Inatsisartut piissutsimut isummereersimappata Ombudsmandi aalajangersagaq taanna malillugu nalunaaruteqarsinnaanngilaq.

Naalagaaffit Peqatigiit naalliutsitsisarneq allatullu peqqarniingaartumik, inuppalaanngitsumik imaluunniit nikanarsaataasumik pinnitarneq imaluunniit pillaasarneq aktioriarlugit isumaqatigiissutaannut ilassut nammineq piumassuseq malillugu ilannguffigineqarsinnaasoq tunngavigalugu Ombudsmandip nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisutut inatsisit pioreersut imaluunniit inatsisisstatut siunnersuutit pillugit oqaaseqaatinik saqqummiussinissaminut periarfissaq eqqarsaatigalugu inatsisisstatut siunnersuummi § 17 pillugu oqaaseqaatit innersuussutigineqarput. Nalunaarutigisassat nalinginnaasumik Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiitaliaannut kiisalu Naalakkersuisunut nalunaarutigineqartarpot.

Malittarisassani amigaatit, assersuutitut Ombudsmandimit nalunaarutigineqarsinnaasussat, suussutsimikkut imatut oqaatigineqarsinnaapput:

- Malittarisassap kalaallisut qallunaatullu oqaasertaanni naapertuutinngitsoqarnera.
- Malittarisassap atuuffigisassaa pillugu erseqqarluttoqarnera.
- Allaffisornermi aqutsinikkut malittarisassap inatsisikkut tunngavissaqannginnera imaluunniit inatsisikkut tunngavissaqarnerata nalorninartoqarnera.
- Allaffisornermi aqutsinikkut malittarisassat marluk imaluunniit inatsimmi malittarisassat marluk akornanni naapertuutinnginnerit.
- Namminersorlutik Oqartussat inatsisiaata ataatsimullu malittarisassat, Namminersorlutik Oqartussat malissallugit pisussaaffigisaasa, matumani namminersornerq pillugu inatsit, Tunngaviusumik Inatsit aamma Inuit Pisinnatitaaffii pillugit Europami Isumaqtigissut ilanngullugit eqqarsaatigalugit, akornanni naapertuutinngitsoqarnera.
- Oqartussaasup qulliunerusup naammagittaalliorfiusinnaasup suunerata erseqqarlungnera.
- Periaaseq inatsisikkut tunngaveqanngitsoq.

§ 12 pillugu

Imm. 1 pillugu

Kialuunniit Ombudsmandimut naammagittaalliorsinnaaneranik aalajangersakkap manna nassataraa, tassalu assersuutigalugu naammagittaalliortup nammineersinnaassuseqarnera, qallunaatut innuttaassuseqarnera imaluunniit Kalaallit Nunaanni najugaqarnera pillugit piumasaqaateqartoqarsinnaanngitsoq.

Naammagittaalliortup suliami illua'tungiusutut inissisimanera imaluunniit inatsisinut tunngasumik suliami soqutigisaqarnera aallaavittut piumasaqaataanngilaq. Taamaattorli Ombudsmandip suliani, inuit ataasiakkaat namminneq pissuserisaannut tunngasuni, isumaqataanissaq imaluunniit naammagittaalliut inummit naammagittaalliortumit allaanerusumit saqqummiunneqarsimappat, naammagittaalliortumit piginnaatitsissuteqarnissaq piumasaripa. Tamatumuunakkut Ombudsmandip qulakkiissavaa suliami illua'tungiusoq Ombudsmandip suliamik suliaqarnermi ilaatut suliami illua'tungiusup inuinnartut pissusaanut tunngasut, ombudsmandip oqaaseqaataani issuarneqarsinnaasussat, pillugit paasissutissanik paasinianeranut isumaqataasoq.

Taamaattorli Ombudsmandip naammagittaalliortut annertuumik imaluunniit naleqquttumik inatsisinut tunngasumik suliami soqutiginninnermik takutitsinngitsut itigartissinnaasarumaarpai, aamma tak. inatsisissatut siunnersummi § 14, imm. 1 pillugu oqaaseqaatit.

Oqartussaasut allat pillugit oqartussaasut naammagittaalliutaat Ombudsmandimit aallaavittut suliarineqartassanngillat. Kisiannili, soorlumi Ombudsmandip 1996-imi ukiumoortumik nalunaarutaata kalaallisuuani quppernermit 27-mit qallunaatuuanilu quppernermit 21-mit tamanna ersertoq, pisortanit oqartussaasunit pisortat oqartussaasut allat pillugit naammagittaalliutip suliarinissaanut pisinnaatitaasutut Ombudsmandi imminut isigivoq, tassami naammagittaalliortoq suliami aalajangersimasumi tessani suliami illua'tungiusumut inuinnartut isigisariaqarmat.

Ombudsmandi Inatsisartunit Inatsisartulluunniit ataatsimiititaliaannit naammagittaalliuummik suliaqarnissaminut pisussaaffeqanngilaq, tamannami Ombudsmandip Inatsisartunut attuumassuteqanngitsuunerata kingunerimmagu, Ombudsmandilu Inatsisartunit taakkulu ataanni oqartussaasunit peqqusissuteqarfingineqarsinnaanani.

Imm. 1-imi oqaaseqatigiit aappaanni aalajangersakkap inuit tarnikkut nappaateqarnermut tunngasut pillugit inatsiseqartitsineq naapertorlugu allaffissornikkut kiffaanngissusiagaasut taamatullu inuit, pinerluttulerineq pillugu inatsiseqartitsineq naapertorlugu misissuinerup imaluunniit pinerluttulerineq pillugu inatsiseqartitsineq naapertorlugu oqartussaasut kiffaanngissusiagaasut misiliisutitaqartitsiviunngitsumik pineqaatissiinerup ilaatut kiffaanngissusiagaasut Ombudsmandimut naammagittaalliorzinnaanerannik qulakkeerussinissaq siunertaraa.

Tamanna Inatsisartut Ombudsmandiat eqqarsaatigalugu ima nassataqassaaq, tassalu aamma inuit kiffaanngissusiagaasimasut Kalaallit Nunaanni imaluunniit Qallunaat Nunaanni najugallit Namminersorlutik Oqartussat kommunillu pillugit naammagittaalliorzinnaasassasut, oqartussaasumit kiffaanngissusiagaasumit killilersorneqarnatik.

Inatsisartut Ombudsmandiannut saaffiginnissuteqarnerni malunnaarsaarnermik Folketingip Ombudsmandianut saaffiginnissuteqarnerni atuuttup assinganik kiffaanngissusiakkat atugaqartinnissaat aalajangersakkami siunertaavoq.

Taamaattorli aalajangersakkap immikkoortua, eqqartuussisarneq pillugu inatsimmut tunngassutilik, aammalu inunnut kiffaanngissusiagaasunut angerlarsimaffimmi Inatsisartut Ombudsmandiata § 7 naapertorlugu pisinnaatitaaneranut ilaangngitsumi najugalinnut tunngassuteqartoq naalagaaffimmi oqartussaasunut isumaqtiginnutigineqaqqartussaavoq.

Justitsministereqarfíup allakkani 8. marts 2001-imeersuni Inatsisartut nalunaarfigai aalajangersagaq taanna ministerip oqaaseqaatissaqarfiginngikkaa.

Imm. 2 pillugu

Aalajangersakkap taassuma manna nassataraa, tassalu erseqqissarneqassasoq naammagittaalliuutit kinaassutsimik isertuisut naammagittaalliuutillu najugaqarfigisamik, Ombudsmandip suliamik suliaqarnera pillugu nalunaarutinik nassitsiffigisinnaasamik taasaqarfiunngitsut Ombudsmandimit suliarineqarsinnaagajunngitsut.

Aamma pineqartoq tassaavoq Ombudsmandip sulinermini inatsiseqartitsinikkut isumannaatsuutitsineq eqqarsaatigalugu piumasaqaatigisimagaa naammagittaalliuutit e-mailikkut nassiunneqartut, scannikkamik atsiorneqanngitsut, nassiusisup allakkatigut imaluunniit telefaxikkut malitseqartitsivigisassagai, nassitsisullu kinaassusia tassuuna uppernarsarlugu. Periaatsip taassuma atorneqarnerata ingerlaqqinnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Imm. 3 pillugu

Naammagittaalliornissamut piffissaliussaq ukiumik ataatsimik sivisussusilik taamatorluinnaq paasineqassaaq, tassalu piffissaliussamik saneqqutsinissamut inatsisitigut tunngavissaqanngitsoq. Taamaattumik Ombudsmandip naammagittaalliuut kingusinnerpaamik pissutsit naammagittaalliuutigineqartut pisimancerannit ukiup ataasinngornerani tigoreersimasussaavaa.

Naammagittaalliornissamut piffissaliussap aallartiffissaa sanioqqutassaanngilluinnartutut paasineqassaaq, tassalu naammagittaalliornissamut piffissaliussaq ullormit suliamini inaarutaasumik aalajangiiffiusumit ingerlalersussatut naatsorsuutigineqartoq.

Naammagittaalliornissamut piffissaliussap naaneranik saneqqutsinnginnissamik paasinninnermut tunngavilersuutaasoq tassaavoq Ombudsmandip naammagittaalliuutinik Kalaallit Nunaanni nunap immikkoortuinit tamanit tiguneqartunik suliaqarnerani assigiaarnererusunngortitsinissamik pingaaartitsineq. Ammattaaq oqartussaasut suliamini

aalajangiisimasut eqqarsaatigineqarput, tassami oqartussaasut suliap inaerneqarsimanera naatsorsuutigisinnaasariaqarmassuk. Kiisalu naggataatigut saneqqutsinnginnissamik paasinninneq Ombudsmandip, taamaaliornissamut tunngavissaqarpat, naammagittaalliuut kingusinaarluni tunniunneqarsimasoq tunngavigalugu suliassamik nammineerluni aallartitsisinnaajumaarnissaanut ataneqartillugu isigineqartariaqarpoq. Aammattaaq takukkit inatsisissatut siunnersuummi § 14, imm. 1 pillugu oqaaseqaatit.

Imm. 4 pillugu

Aalajangersakkakut erseqqissarneqarpoq aqutsinermi allaffissornikkut oqartussaasup qullerpaap isummernissaa Ombudsmandip suliniutigisimappagu naammagittaalliorissamut piffissaliussaq ukiumik ataatsimik sivisussusilik imm. 3-kkut aalajangersarneqarsimasoq Ombudsmandip sivitsorsinnaagaa.

Erseqqissaanermi pisut Ombudsmandip naammagittaalliuummik suliariinninneranut § 13-ip toqqaannartumik akornutaanngiffii Ombudsmandilli § 14 tunngavigalugu suliamik suliariinninnginnermini suliap allaffissornikkut aqutsinermi oqartussaasumit suliarineqartariaqartutut isumaqarfigisai pineqarput.

Tamanna assersuutigalugu pisariaqarsinnaavoq Ombudsmandi isumaqarpat suliaq kommuninik nakkutilliinermi oqartussaasumut nalinginnaasumut saqqummiunneqartariaqartoq, imaluunniit Namminersorlutik Oqartussani oqartussaasumit ingerlatsiveqarfimmik pineqartumik nakkutilliinissamut piginnaatitaasumut saqqummiunneqartariaqartoq.

Naammagittaalliuut nutaaq aalajangiinerup naammagittaalliuutigeqqaarneqartup kingorna ukiumik ataatsimik piffissaliussap naannginnerani suliarineqarsinnaanngitsoq pissutsit ilimanarsisippassuk Ombudsmandip naammagittaallioroq pisuni taamaattuni nalunaarfigisinnaavaa aalajangiineq naammagittaalliuutigeqqaarneqartoq pillugu naammagittaalliuut nutaaq piffissaagallartillugu tunniunneqartutut isigineqassasoq, naammagittaalliuut suliat ataasiakkaarlugit sivikinnerusumik piffissaliussatut nalunaarutigineqartup iluani tiguneqarpat.

§ 13 pillugu

Aalajangersagaq tunngaviusumik isummamut imaattumut ersiutaavoq, tassalu ingerlatsiviup inmuttaasullu akornanni saqitsaassutit illua'tungeriit akunnerminni aaqqinniartariaqaraat, nakkutilliisutut oqartussaasup avataaneersup Inatsisartut Ombudsmandiattut ittup suliamut akuliutitinneqannginnerani.

Ombudsmandip periaaseraa pissutsit allat pillugit naammagittaalliuutit, taakkunani oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliorsinnaaneq atorneqarsimannngikkaangat,

aalajangiinerit pillugit naammagittaalliuutit assigalugit oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliorfiusinnaasumut nassiuunneqassasut, tassani isummerfigineqarnissaat siunertaralugu. Periaasiusoq unaavoq, Ombudsmandip naammagittaalliorq oqartussaasup qulliunerusup suliamik isummerfiginninnissaanik utaqqimaaqqusarlugu, naammagittaalliorq naammagittaalliuumminik Ombudsmandimut saqqummiussinnginnerani.

Taamaattumik aalajangiinerit pillugit naammagittaalliuutit aamma pissutsit allat pillugit naammagittaalliuutit akornanni immikkoortitsisarnerup ingerlateqqinnejnanginnera Ombudsmandip naammagittaalliuummik suliarinnilinnginnerani allaffissornikkut aqtsinermi oqartussaasunut qulliunerusunut naammagittaalliorissamut periarfissat tamarmik tamatigut atorneqarsimanissaannik tunngavimmik allaaserineqartumik qulakkeerinnituussaq.

Ombudsmandip innuttaasut inatsimmi naammagittaalliorissamut piffissaliunneqartup iluani oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliorissamut periarfissanik atueqqaarnatik Ombudsmandimut naammagittaalliorq naammagittaalliuutaasa suliarineqarnissaat (amma) itigartitsissutigisarpaa. Periaatsip taassuma manna allaavigaa, tassalu innuttaasoq allaffissornermi aqtsinikkut naammagittaalliorissamut periarfissamut taarsiullugu Ombudsmandimut naammagittaalliorissamik toqqaasinnaasariaqanngitsoq.

Ombudsmandimut naammagittaalliorissamut piffissaliussaq ukiumik ataatsimik sivisussusilik, tak. inatsisissatut siunnersuummi § 12, imm. 3, aatsaat piffissamit, pisup naammagittaalliuutigineqartup oqartussaasumit qullerpaamit aalajangiiffigineqarnerata kingornatigut aallartittutut naatsorsorneqalersarpoq.

Taamaalluni piffissaliussap qaangerneqarnera pissutigalugu itigartitsineq, tak, inatsisissatut siunnersuummi § 12, imm. 3, oqartussamut qulliunerusumut naammagittaalliorissamut periarfissamik atuisimannginneq pissutigalugu itigartitsinermut sanilliullugu periarfissatut kinngullertut inisisimavoq.

Taamaattorli Ombudsmandip, tak. inatsisissatut siunnersuummi § 15, imm. 1, suliaq nammineerluni suliarilersinnaavaa, allaffissornikkut oqartussaasumut qulliunerusumut inatsisitigut aalajangersagaanngitsumik naammagittaalliorfiusinnaasumut naammagittaalliorsinnaatitaaneq imaluunniit naammagittaalliorsinnaatitaaneq inatsisitigut aalajangersagaasoq atorneqarsimanngikkaluarpataluunniit.

§ 14 pillugu

Imm. 1 pillugu

Aalajangersakkut Ombudsmandi, naak naammagittaalliuut piffissaq eqqorlugu naammagittaalliuutigineqarsimagaluartoq, oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliorsinnaaneq atorneqarsimagaluartoq naammagittaalliuullu pissutsinut,

Ombudsmandip pisinnaatitaaneranut atagaluartoq, naammagittaalliuutip suliarinissaata itigartitsissutiginissaanut periafissinneqarpoq.

Aalajangersagaq taanna manna tikillugu suliat itigartitsissutiginissaannut suliallu suliarineqarnissaminnut naleqquttunngorsarnissaannut atorneqarsinnaavoq, taamaaliornikkut naammagittaalliuutip immikkoortuisa ilaannai aalajangersimasumik misissuiffigineqassallutik. Aalajangersagaq taanna suliat makku suliarineqarnissaasa itigartitsissutigineqarnissaannut atorneqartarsimavoq:

- suulluanngitsut pillugit naammagittaalliuutit,
- pissutsit inuit ataasiakkaat pillugit inatsiseqartitsinermi malittarisassanut sanilliussilluni pisortat suliffiutaannik naliliinissamik piumasaqaateqarfiusut pillugit naammagittaalliuutit,
- naammagittaalliuutit misissuinissamut nukissanik naleqqutingitsumik amerlasuunik piumasaqaateqarfiusut,
- naammagittaalliuutit Ombudsmandip naalakkersuisunikkut siunertaqtutut naliliiffigisai aamma
- naammagittaalliuutit, assersuutigalugu pissutsinik uppernarsaasersuinermut tunngasunik pissuteqarluni eqqartuussivinnit aalajangiivigineqarnissaat pissusissamisoornerusut.

Kiisalu aalajangersagaq sulianik, Ombudsmandip nammineerluni suliniutitut suliarinissaat naleqqutuunerpaasutut isumaqarfigisaanik itigartitsissuteqarnermut atorneqartarsimavoq, oqartussaasuni taakkuusuni pissutsit assigiaartut pillugit naammagittaalliuutinik arlalinnik naammagittaalliuuteqartoqartarsimanera pissutigajunnerullugu.

Naammagittaalliuutinik, Ombudsmandimit suliarineqarnissaminut allatigut naammassinnittunik, itigartitsissuteqarnissamut Ombudsmandip piginnaatinneqarnerata Ombudsmandip siunertarisamut naleqqunnerpaasorinninneratut atuinnarneqarsinnaasariaqarpoq.

Imm. 2 pillugu

Naammagittaalliuutip suliarineqarnissaa itigartitsissutigiguniuk sumut naammagittaalliorqarsinnaanera Ombudsmandip sapinngisamik ilitsersuutigissavaa.

§ 15-imut

Imm. 1 pillugu

Periaatsimi suliassat nammineerluni suliarineqalersarput suliassaq pissutsinik tunngavissaanerusunik tunngaveqaraangat, imaluunniit suliassap paassisutissat pigeqartut tunngavigalugit kukkunernik annertuunik pingaarutilinnillu imaqarsinnaanera

tunngavigalugu. Tamatumunnga pissutaasinnaavoq suliap tusagassiuutini eqqartorneqarnera, naammagittaalliuutip kingusinaarluni tunniunneqarsimanera imaluunniit naammagittaalliuutit imarisamikkut imaluunniit imarisaasa immikkoortuisa ilaasa tamanut tunngasumik immikkut misissuiffigineqarnissaminut piukkunnarnerpaanerat.

Imm. 2 pillugu

Aalajangersagaq Ombudsmandip nammineerluni suliniutinik, oqartussaasumi suliassanik arlalinnik ilalinnik imaluunniit oqartussaasuni arlalinni suliassanik pissuseqatigiinnik, aallartitsinissaanut periarfissiivoq.

§ 16 pillugu

Ombudsmandi suliffeqarfinnik il.il. misissuinermini - apeqqutit inatsiseqartitsinermut tunnganerusut pillugit naliliinermi saniatigut - suliffeqarfiup/paaqqinniffiup sullitaasa inuttut timikkut tarnikkullu ikiuineq eqqarsaatigalugu atugaat pillugit aamma naliliisarpoq. Ombudsmandip tamatumunnga atatillugu naliliinera innuttaasut inatsiseqartitsinikkut innarlitsaalineqarnissaannik, mianerineqarnissaannik inuppalaartumillu pineqarnissaannik piumasaqaateqarnermit sunnerneqarsimassaaq. Ombudsmandip naliliinera assersuutigalugu illutat allanngortinnejarnissaat, pitsaanerusumik aserfallatsaalineqarnissaat imaluunniit sunngiffimmi sammisassaqartitsinermilu pitsaanerusunik suliniuteqartoqarnissaa pillugit inassuteqaatitut saqqummersinnaavoq.

Aalajangersagaq Ombudsmandip kommunip allaffiinik, suliffeqarfinnik atuartitsiviusunik, isumaginninnermi paaqqinniffiinik pisortallu allaffeqarfiinik il.il. assersuutigalugu Folketingip Ombudsmandiata pisinnaatitaaneratut pisinnaatitaalluni misissuvissinnaatitaaneranut inatsisikkut tunngavissaliivoq. Misissuiaortorluni takusaanerit taamaattut Ombudsmandip naliliinera tunngavigalugu immikkut suliniuteqarnertut imaluunniit allatigut illoqarfinnut nunaqarfinnulluunniit tikeraarneranut atatillugu ingerlannejarnissaapput.

Ombudsmandip suliffeqarfimmik takusaanini tunngavigalugu suliffeqarfimmik taassuminnga misissuinerani torersuutitsinissamik malittarisassat allassimasut suliffeqarfimmumt pineqartunut imaluunniit suliffeqarfiup sullitai eqqarsaatigalugit atuuttut ilaatinnejarnissaapput.

Suliamik paasissutissiinerup ilaatut Ombudsmandip suliffeqarfinnik takusaanera pillugu oqaaseqaatini § 18, imm. 4 innersuussutigineqarpoq.

§ 17 pillugu

Aalajangersakkap taassuma erseqqissarpaa Naalagaaffit Peqatigiit naalliutitsisarneq allatullu

peqqarniingaartumik, inuppalaanngitsumik imaluunniit nikanarsaataasumik pinnitarneq imaluunniit pillaasarneq akiorniarlugit isumaqatigiissutaannut ilassut 18. december 2002-meersoq nammineq piumassuseq malillugu ilannguffigineqarsinnaasoq tunngavigalugu nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisutut suliassaq Ombudsmandip sulineranut ilaasoq.

Suliassap annertussusia isumaqatigiissummut ilassummi nammineq piumassuseq malillugu ilannguffigineqarsinnaasumi artikelini 17-imit 23-mut aamma artikelimi 35 imaattunik oqaasertaqaartuni erseqqinnerusumik allaaserineqarsimavoq:

"[...]

Artikel 17

Naalagaaffiup peqataasup suulluunniit isumaqatigiissummut ilassutip matuma atortuulernerata imaluunniit atortuulersinneqarnerata akuerineqarnerataluunniit kingornatigut kingusinnerpaamik ukioq ataaseq qaangiutsinnagu naalliutitsisarneq pinaveersaartinniarlugu nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisoq ataaseq arlallilluunniit atatissavai, toqqassavai pilersissallugilluunniit. Pinaveersaartitsisut qitiunngitsumi inissisimasunit toqqagaasut nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisutut toqqarneqarsinnaapput, isumaqatigiissummut ilassut manna siunertaralugu, taakku isumaqatigiissummut ilassummi aalajangersakkanut naapertuuttuuppata.

Artikel 18

1. Nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisut sulinerminni arlaannaannulluunniit attuumassuteqanganinnerat sulisuisalu arlaannaannulluunniit attuumassuteqannginnerat naalagaaffiit peqataasut uppernarsassavaat.
2. Nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsinermi immikkut ilisimasallit suliatigut pisariaqarneratut pisinnaasaqarnissaat ilisimasqarnissaallu qulakkeerniarlugu pisariaqartumik iliuuserineqartussat naalagaaffiit peqataasut isumagissavaat. Angutit arnallu amerlaqatigiissinniarneqassapput, nunallu inoqqaavisa nunamilu ikinnerussuteqartut naammaginartumik sinniisoqartinneqarnissaat anguniarneqassalluni.
3. Nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisut sulisinnaaqqullugit pisariaqartitaannik atugassikkumallugit naalagaaffiit peqataasut imminnut pisussaatipput.
4. Nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisunik pilersitsinermi nunami pineqartumi inuit pisinnaatitaaffi pillugit suliniaqatigiiffit inissisimanerat naalagaaffiit peqataasut pisariaqarneratut mianerissavaat.

Artikel 19

Nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisut annikinnerpaaffiatigut makkuninnga pisinnaatitaassapput:

- a) inuit kiffaanngissusiagaasimasut tigummineqarfiini, tak. artikel 4-mi nassuaat, pinninnerup akuttunngitsumik misissortarnissaanut, naalliutsitsinermut peqqarniingaartumillu inuppalaanngitsumik imaluunniit nikanarsaataasumik pineqarnermut pillarneqarnermulluunniit illorsorneqarnerisa nukittorsneqarnissaat siunertaralugu;
- b) oqartussaasunut susassaqartunut kaammattuutinik saqqummiussinissaminnt, inuit kiffaanngissusiagaasimasut pineqarnerisa atugaasalu pitsaanerulersinneqarnissaat siunertaralugu aamma Naalagaaffiit Peqatigiit aalajangersagaat pineqartut isiginiarlugit naalliutsitsineq allatullu peqqarniingaartumik, inuppalaanngitsumik imaluunniit nikanarsaataasumik pinninnejq imaluunniit pillaneq pinaveersimatinpiarlugit;
- c) inatsisaareersut inatsisissatulluunniit siunnersuutit pillugit siunnersuutinik oqaaseqaatinillu saqqummiussinissaminnt.

Artikel 20

Nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisut piginnaatitaanerminnik naammassinninnissaat anguniarlugu naalagaaffiit isumaqatigiissummut ilassummi peqataasut imaliornissamut imminnut pisussaatippuit:

- a) tigumminniffinni, tak. artikel 4-mi nassuaat, inuit kiffaanngissusiagaasimasut amerlassusiat kiisalu tigumminniffiit amerlassusii sumiiffiillu pillugit paasissutissanik tamanik tunniussinissamut;
- b) inuit taamaattut pineqarnerat kiisalu kiffaanngissusiagaanerminni atugaat pillugit paasissutissanik tamanik tunniussinissaminut;
- c) tigumminniffinnut taakkulu illuutaannut atortulersuutaannullu tamanut isersinnaatitsinissaminut;
- d) inuit kiffaanngissusiagaasimasut kiisalu inuit kikkulluunniit paasissutissanik pisariaqartineqartunik tunniussisinaasutut nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisup isigisaanik nakkutigineqaratik ilisimannitoqaratilluunniit oqaloqatiginissaannut periarfissiinissaminut, inuk nammineq oqalutseqarluniluunniit oqaloqatigalugu, tamanna pisariaqartoq naliliisoqarpat;
- e) sumiiffinnik iserfigerusutanik inunnillu oqaloqatigerusutanik toqqaanissaannut kiffaanngissuseqartinnissaannut;
- f) pinaveersaartitsinermi komitémut attaveqarfinginnissinnaatitsinissaminut, paasissutissanik tassunga nassiussisinnaatitsinissaminut taassuminngalu naapeqatiginnissinnaatitsinissaminut.

Artikel 21

1. Oqartussaasup imaluunniit atorfilitapp kialuunniit inuk suliniaqatigiiffilluunniit paasissutissanik nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisumut tunniussisimanera pissutigalugu naalliutsinneqaqqusinnaanngilaan pineqatissinneqaqqusinnaanaguluunniit, imaluunniit tamanna akuersarsinnaanagu akueriinnarsinnaanaguluunniit, paasissutissat eqqortuunerat eqqunngitsuuneralluunniit aeqqutaatinnagu, paasissutissanillu tunniussineq inunnut suliniaqatigiiffinnulluunniit taamaattunut ajoqtissarsiffiusumik kinguneqartinneqassanani.
2. Paasissutissat isertuunneqartussat nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisumit katarsorneqartut nipangiussisimasussaatitaanermik aalajangersakkani pineqartunut ilaatinneqarput. Pissutsit inunnut ataasiakaanut tunngalluinnartut pillugit paasissutissat inuk pineqartoq erseqqilluinnartumik akuersisimanngippat tamanut saqqummiunneqassanngillat.

Artikel 22

Naalagaaffimmi peqataasumi oqartussaasut taamaaliornissaminut pisinnaatitaasut nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisup kaammattuutai suliarissavaat, naammassinninniarlunilu iliuuserineqarsinnaasoq pillugu oqaloqatiginnissallutik.

Artikel 23

Naalagaaffiit isumaqatigiissummut ilassummi matumani peqataasut imminnut pisussaatippuit nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisut ukiumoortumik nalunaarusiaasa tamanut saqqummiunniissaannut ilisimaneqalersinniarlugillu siammarterinissaminut.

(...)

Artikel 35

Pinaveersaartitsinermi komitémut ilaasortat aamma nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisut sulinermik ingerlannerani arlaannaannulluunniit atuumassuteqannginnissamik pisariaqartitsinerup annertussusia naapertorlugu pisinnaatitaaffilerneqarlutillu attorneqarsinnaanngiffilerneqassapput (immunitet). Pinaveersaartitsinermi komitémut ilaasortat Naalagaaffiit Peqatigiit pisinnaatitaaffii attorneqarsinnaanngiffiilu pillugit isumaqatigiissummi 13. februar 1946-meersumi imm. 22-mi aalajangersarneqartunik pisinnaatitaaffilerneqarlutillu attorneqarsinnaanngiffilerneqassapput,

isumaqatigiissummi tassani imm. 23 isiginiarlugu.

[...]" (Atorfefarfimmi nutsigaavoq)

Pingaartumik suliffeqarfiit namminersortut pisortanillu ilaannakortumik pigineqartut eqqarsaatigalugit artikel 4-mi pisinnaatitaaneq, artikel 18, imm. 2-mi attuumassuteqarneq immikkullu ilisimasaqarneq inatsisilerinerup saniatigut allanik immikkut ilisimasalinnik ilanngussinissamut pisussaaffimmik nassataqarsinnaasoq, artikel 19, litra c-mi inatsisaareersut inatsisissatulluunniit siunnersuutit pillugit siunnersuuteqarsinnaaneq oqaaseqaateqarsinnaanerlu, artikel 21, imm. 1-imi inuit nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisumut paasissutissanik tunniussisut pineqaatissinneqarsinnaannginnerat, artikel 22-mi naammassinninniarnermi iliuuserisassat pillugit oqaloqatiginnittussaatitaaneq kiisalu artikel 35-mi nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisup attorneqarsinnaanngiffeqarnera Ombudsmandip sulineranut nalinginnaasumik tunngavimmik saneqqutsinerummata siunnersuutigneqarpoq isumaqatigiissummut ilaasumi aalajangersakkat Ombudsmandi pillugu inatsimmi ilanngunneqassasut, suliassaq nalornissutigineqaleqqunagu.

Kapitali 3 - Ombudsmandip sulianik suliarinnittarnera

§ 18 pillugu

Malittarisassatigut atuuttutigut aalajangersarneqarpoq oqartussaasut Ombudsmandip pisinnaatitaanerani pineqartunut ilaatinneqartut pisussaaffeqartut Ombudsmandi paasissutissanik piumasaanik nalunaarfigissallugu, allagaatinik piumasaanik tunissallugu allakkatigullu oqaaseqaasioqqusippat allakkatigut oqaaseqaasiussallutik. § 18, imm. 1-ip 2-llu allannguutissaattut siunnersuutikkut paaqqinniffiit/suliffeqarfiit il.il. namminersortut Ombudsmandip sulinerani pineqartunut § 7, imm. 1-imi oqaaseqatigiit aappaanni aalajangersakkatut siunnersuutigneqartoq tunngavigalugu ilaatinneqartut paasissutissiinissamut allalagaatinillu tunniussinissamut aamma pisussaaffeqarput.

§ 18, imm. 5-imi aalajangersakkatut siunnersuutigneqartukkut Ombudsmandip paaqqinniffinnut/suliffeqarfinnut il.il namminersortunut inuit kiffaanngissusiagaaffigisaannut kiffaanngissusiagaaffigisinggaanaaannulluunniit eqqartuussivik aalajangiiteqqaanngikkaluarlugu isersinnaatitaanera inatsisikkut tunngavissalerneqarpoq, tak. § 7, imm. 1-imi oqaaseqatigiit aappaanni aalajangersagassatut siunnersuut. Misissuinertermiq oqarnermi ininik/sumiif-figisanik, nalunaarsuiffinnik paasissutissanillu/atortussanillu allanik misissuineq pineqarpoq.

Imm. 1 pillugu

Aalajangersagaq taanna paasissutissanik imaluunniit allagaatinik pigineqareersunik, matumuni allakkiat suliffiup iluani atugassat, allattaaviit, paasissutissat qarasaasianiittut il.il.

eqqarsaatigalugit, tunniussinermut tunngavoq.

Ombudsmandip periaasia Ombudsmandip 1996-imi ukiumoortumik nalunaarutaani allaaserineqarpoq, tassani Ombudsmandip erseqqissarsimammag “naammagittaalliorumut tunngasumik suliami mappimik atukkiussinissamik” qinnutigisaqarnerup oqaasertaa naapertorlugu paasineqassasoq, suliamilu allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu malittarisassat kingunerisaannik killiliiffiqineqassanngitsoq.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqarpoq allagaatit suliami allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaanermit qulangersimaneqarnerat pingaaruteqanngitsoq. Pappiarat atortussat suliffiup iluani pigineqartut, Ombudsmandimut tunniunneqarnermikkut suliffiup iluani atorneqartussaanermittut pissuseqarnertik annaaneq ajorpaat.

Aammattaaq Ombudsmandip erseqqissarpaa oqartussaasut suliami allagaatit sorliit nassiunneqartussatut naleqquttuunerinik nalilersuinissaminut pisinnaatitaanngitsut, qinnutigisaqarnerli suliami allagaatinut mappimik pigeqqaakkamik suliami uppernarsaatissanik, suliami pigineqartunik oqartussaasullu suliamik suliaqarnerannut tunngaviusunik, tamanik imalimmik atukkiussinissaq pillugu qinnutigisaqarnertut paasineqassasoq.

Aalajangersagaq Ombudsmandip suliassanik suliaqarnerani pingaaruteqartuuvoq. Ilaatigut imatut pisoqarsinnaasarloq, Ombudsmandip suliami oqaaseqaateqareernermi kingornagut paasigaa oqartussaasut suliami allagaatinik tamanik atukkiussisimanngitsut, taamaattumillu ombudsmandip naliliinerminut tunngavigisani nalileqqittariaqaraa, immaqalu isornartorsiuinini nalileqqittariaqarlugu.

Imm. 2 pillugu

Aalajangersagaq imm. 1-imut, ombudsmandip suliami pappiaraatinik atortussanik pioreersunik piumasaqarsinnaatitaaneranik taamaallaat eqqartuisumut tapersiutaavoq. Aalajangersakkakut siunertarineqarpoq Ombudsmandip paasissutissanik paasiniaasinaatitaanermini paasissutissaannavinnik paasinianermini uppernarsaatissanillu oqartussaaffiup pigisaanik pissarsiniarnermini killiliivigineqannginnissaa, aammattaarli piumasarisinnaallugu oqartussaasoq periaatsimut, oqartussaasup susassaqarfimmini atortagaanut, tunngaviusutut aamma/imaluunniit tamanut tunngasumik pissuseqarnerusumut inatsisitigullu paasinnittaatsimik tunuliaqtaasumut nassuiaammik saqqummiussinissaa.

Imm. 3

Aalajangersakkap Ombudsmandi suliani, oqartussaasup paasissutissanik, Ombudsmandip piumasarisaanik tunniussiumanngiffisaani imaluunniit suliaq ingerlatsivimmi tammarsimassagaluarpat, inunnik eqqartuussivimmi killisiorneqartussanik aggeqqusinissaanut periarfissippaa. Taamaattorli aalajangersagaq kalaallit qallunaalluunniit Ombudsmanditut

sulinermik periaaseqarneranni atorneqanngisaannarsimavoq, taamaakkaluartorli Ombudsmandip nakkutilliinermik sunniuteqarluartumik sulinermini periarfissaanik killiliinnginnissaq pissutigalugu atatiinnarneqarnissaa siunnersuutigineqarluni.

Oqaatigineqarpoq Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi nr. 305-imi, 30. april 2008-meersumi, 1. januar 2010-mi atuutilersumi § 707-ikkut eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi atuuttumi kapitali 8, § 1-imi pissutsit inatsiseqartitsinermut pingaaruteqartut pilligit misissuinermut paasissutissartalersuinermullu atatillugu eqqartuussivimmikillisiuinerit pilligit aalajangersagaq ingerlateqqinnejarmat.

Imm. 4 pillugu

Aalajangersakkut erseqqissarneqarpoq Ombudsmandip suliamut tunngasumik paasissutissartalersuinera aammattaaq misissuartornermut takusaanermullu atatillugu ingerlanneqarsinnaasoq.

Taamaalluni nammineerluni misissuartorneq § 16-imi pineqarpoq, kiisalu Ombudsmandip suliaanut tunngatillugu paasissutissartalersuinermut ataneqartillugu suliffeqarfennik takusaaneq § 18, imm. 4-mi pineqarpoq.

Imm. 5 pillugu

Aalajangersakkap taassuma qaqtiguinnaq atorneqartarnissaa naatsorsuutigineqarpoq, Naalagaaffiillu Peqatigiit naalliutitsisarneq allatullu peqqarniinggaartumik, inuppalaangitsumik imaluunniit nikanarsaataasumik pinnitarneq imaluunniit pillaasarneq akiorniarlugit isumaqatigiissutaannut ilassut tunngavigalugu suliassat suliarineqarneranni tamanna pisariaqartoq naliliisoqarpat aatsaat atorneqartassalluni.

§ 19 pillugu

Imm. 1 pillugu

Aalajangersakkap erseqqissarpaa Ombudsmandip naliliinerminut tunngavigisaa tassaasoq inatsisit atuuttut, matumani aamma ingerlatsinermi inatsisit immikkullu inatsiseqartitsinermi suliassat suliarineqartarnerannut malittarisassat. Tamatuma saniatigut suliassanik suliaqarneq oqartussaasut suliassanik suliaqartarnerannut oqartussallu ingerlatsinermi ileqqorissaarnissamik maleduaanerannut tunngavigisat inatsisitigut aalajangersagaanngitsut tunngavigalugit nalilerneqartarpoq, matumani aalajangiineq naammagittaalliuutigineqartoq naleqquttuunersoq ilanngullugu eqqarsatigalugu. Kiisalu Ombudsmandip nalilertarpaa oqartussaasup malittarisassiinermini iliuuserisaminilu inuttut piginnaatitaaffinnik malinninersoq.

Ombudsmandip misissuartorluni suliaqartarnerminut atatillugu naliliisarneranut tunngavik eqqarsaatigalugu § 16-imut innersuussisoqarpoq, tassami aalajangersakkamut tassunga

innersuussinermi erseqqissarneqarmat Ombudsmandip misissuiartornermini naliliisarnermini tunngavia atitunerummat inatsisitigut misiliisarnermut tunngavimmut, Ombudsmandip sorianik misissuisarneranut atuuttumut, naleqqiullugu.

Naalagaaffit Peqatigiit naalliusitsisarneq allatullu peqqarniingaartumik, inuppalaanngitsumik imaluunniit nikanarsaataasumik pinnitarneq imaluunniit pillasarneq akiorniarlugit isumaqatigiissutaannut ilassut 18. december 2002-meersoq nammineq piumassuseq malillugu ilannguffigineqarsinnaasoq tunngavigalugu Ombudsmandip nuna tamakkerlugu pinaveersaartsisutut sulinera eqqarsaatigalugu § 17 pillugu oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

Imm. 2 pillugu

Aalajangersakkut tassuuna aalajangersarneqarpoq pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni tunngaviit Ombudsmandip sulinerani taamatut atuutsinneqassasut; taamaattorli allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu malittarisassat ilanngunnagit.

Aalajangersakkap manna nassataraa, tassalu Ombudsmandip (Ombudsmandillu sulisuisa) suliami peqataasinnaassuseqannginnej (tamanna § 5-imi aalajangersakkap aamma nassataraa), ilitsersuisussaatitaaneq, suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq tunngavilersuisarnerlu kiisalu nipangiussisimasussaatitaaneq (tamanna § 28-mi aalajangersakkap aamma nassataraa) pilligit tunngavinnik malinnittussaanera. Ilitsersuisussaatitaanermik tunngavik Ombudsmandi eqqarsaatigalugu suliatigut sunniuteqanngilaq.

Ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi tunngaviit inatsisitigut aalajangersagaanngitsut (matumani ass. isiginiagassanik suliamut attuumassuteqanngitsunik ilanngussequsaannginnej ilanngullugu eqqarsaatigalugu) naatsorsuutigineqarpoq Ombudsmandip taakku sorianik suliariinninnermini suli atortassagai, tamanna Ombudsmandip immikkut atuuttuuneranut sulineranullu attuumassuteqartoq ataneqartinneqarsinnaasorlu naliliisoqaraangat.

Tamatuma pissuseqataa ingerlatsinermi ileqqorissaarnermik tunngavinnut ingerlatsineq pillugu inatsisini taaneqanngitsunut aamma atuuppoq, matumani ilaatigut ingerlatsiviup inussiarnersuunissaanik, mianerinnittuunissaanik tatiginninnermillu pilersitsisuunissaanik piumasaqaatit kiisalu angusaqarluartarnissamik toqqissisimanartunillu periaaseqarnissamik piumasaqaatit ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni tunngaviit aalajangersakkami tassani pineqartunut ilaatinneqanngillat. Taamaakkaluartoq Ombudsmandi qulaani "toqqissisimanartunik periaaseqarnissamik" piumasaqaatip

nassatarisaanik, allattuisussaatitaanermik piumasaqaammik aallaavittut malinnittussaasutut isigineqarpoq.

Ombudsmandi ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi aalajangiinermik oqartarnermi aalajangiinertut ittunik aalajangiineq ajorpoq, taamaalillunilu aalajangersakkap saneqqunneqarnera assersuutigalugu Ombudmandip nalunaarutiginninneri, inassuteqaatai imaluunniit suliamik misissuiffiginninniarani aalajangiineri eqqarsaatigalugit atuussinnaassuseqannginnermik nassataqarsinnaasussaanani.

Aalajangersakkamik saneqqutsinerup pisortani oqartussaasoq Ombudsmandi eqqarsaatigalugu, Inatsisartut inatsisaata nassatarisaanik, soorlu paasissutissanik Ombudsmandimut nalunaaruteqarnissamut allagaatinilluunniit Ombudmandip piumasaanik tunniussinissamut aamma pisussaaffianngilaa.

Taamaalillutik oqartussaasut naammagittaalliortulluunniit aalajangersagaq taanna tunnavigalugu Ombudsmandimut atortussaatitsiniarsinnaanngillat. Aalajangersakkamilli saneqqutsineq Ombudsmandip Inatsisartullu akornanni pissutsinut sunniuteqarsinnaavoq, tamannalu ajornerpaatut kinguneqartinneqarpat Inatsisartut Ombudsmandi soraarsissinnaavaat, Ombudsmandip suliassani Inatsisartunit tatigineqarunnaarutigisaminik ingerlappagit.

§ 20 pillugu

Ombudsmandip oqartussaasut pillugit, inuilli ataasiakkaat pinnagit, naammagittaalliuutit suliarisarpai.

Oqartussaasorli akisussaasoq sulisumik naliliinikkut malersuinermik aallartitsinissaanik inassuteqaateqarfigissallugu Ombudsmandi mattunneqarsimassanngilaq, taamatuttaarlu pisuni immikkorluinnaq ittuni Ombudsmandi ingerlatsivimmi sulisumik politiinut unnerluutiginnissinnaasussaalluni.

Aammattaaq borgmesterit kukkussutigisaat sumiginnaanerilu kommunini ataatsimiitalianut aamma Kalaallit Nunaani Kommuninik Nakkutilliisoqarfimmut nalunaarutigisinnasussaavai.

Inuttut akisussaatsineq atuutsinneqassanersoq misissuisoqaqqullugu Ombudsmandip inassuteqaataa Namminersorlutik Oqartussani oqartussaasumit akisussaasumit malinneqarumanngippat tamanna Ombudsmandip Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiitaliaannut nalunaarutigisinnavaa, tak. inatsisisstatut siunnersuummi § 23 taannalu pillugu oqaaseqaatit.

§ 21 pillugu

Imm. 1 pillugu

Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq oqartussaasup naammagittaalliuutigineqartup tusarniaaviginissaanut immikkullu illuinnartunik pisoqartillugu inuup naammagittaalliuutigineqartup tusarniaaviginissaanut Ombudsmandi pisussaaffeqartoq. Inuulli naammagittaalliuutigineqartup tusarniaaviginissaanut pisussaaffeqarneq pisuni immikkut illuinnartunu taamaallaat pisassasoq naatsorsutigineqarpoq, tassami Ombudsmandip misissuineri siullertut pingaarnertullu oqartussaasunut, imaanngitsoq inunnut ataasiakkaanut, sammititaammata. Pisussaaffeqarneq taanna misissuinernut, naammagittaalliuuteqartoqarneratigut sulissutigineqalersunut taamatullu sorianut, Ombudsmandip nammineerluni suliniuteqarnertut aallartitaanut atuuppoq.

Aalajangersakkut erseqqissarneqarpoq tassani akerliliissuteqarsinnaatitaanermut malittarisassaq pineqartoq, illua'tungeriit tamarmik immikkut illua'tungerisap oqaatigisaanik ilisimasaqalersinnaatitaanissaat taakkununngalu oqaaseqarsinnaatitaanissaat pillugu malittarisassaq.

Ombudsmandip suliamic suliqarnini pilertortumik misiliineq tunngavigalugu suli inaarsinnaasarumaarpaa, tassa imaappoq oqartussaasoq naammagittaalliuutigineqartoq tusarniaaviginagu, assersuutigalugu suliamic allagaatinik misissuinerinnarmigut, tassalu misissuineq isornartorsiunani inassuteqaateqaraniluunniit inaerneqassappat.

Ombudsmandip aalajangersimasumik periaaseraa oqartussaasup naammagittaalliuutigineqartup tusarniaavigineqanngitsuuinnartarnera, Ombudsmandi naammagittaalliuut tunngavigiinnarlugu imaluunniit suliamic allagaatinik misissuereernerimi kingorna suliassaq itigartitsissutiginiarlugu aalajangerpat imaluunniit nalilerpagu oqartussamut naammagittaalliuutigineqartumut isornartorsiulluni oqaaseqarnissamut inassuteqaateqarnissamulluunniit tunngavissaqanngitsoq.

Imm. 2 pillugu

Suliamic nalileereernerup kingorna paasitinneqarsinnaatitaanerup suliamic lu illua'tungiusut paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit aamma suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit naapertorlugit suliamic allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaanerisa allagaatinut aalajangersimasunut, Ombudsmandip suliamic paasinnikkallarneranik imalinnut, tunngasumik atuuttussaannginneranik aalajangernissamut Ombudsmandi aalajangersakkap taassuma periarfissippaa.

Aalajangersagaq assersuutigalugu nassuaatigigallakkamik tamanut nalunaarutiginninnerup ingerlatsinermut oqartussaasumut pineqartumut imaluunniit inuit ataasiakkaat inatsisit naapertorlugit innarlitsaalineqarnissaannut naleqqutinngitsuusorisariaqarneranik pisoqarfiusuni atorneqarsinnaavoq, pingaartumik Ombudsmandip nalilerpagu,

nassuaataagallartup oqartussaasumillu tusarniaaviginneerenerup kingorna inaarutaasumik nassuaatip akornanni allannguiteqartoqarsinnaasoq.

Ombudsmandi suliami allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaanermik atorunnaarsitsinissaq sioqqullugu oqartussaasumit pineqartumit immikkut ittumik oqaaseqaammik apeqqut pillugu oqaaseqaateqartitsiniarsinnaavoq.

Ombudsmandip suliamik suliariinnerani allagaatit pigineqarallartut allagaatinik paasissutissiineremi ilaatinneqartariaqarnersut aalajangiinermi pingartillugu isiginiartariaqarpoq manna illua'tungeriinnut tamanut illersorneqarsinnaanerpaajussasoq, tassalu inuiaqatigiit nalunaarusianik, oqaaseqaatinik, nassuaatinik il.il. taakkulu inernilerneqarnerinik paasissutissat tamarmiusut eqqortullu tunngavigalugit oqaluuserinninnissaminnt periarfissaqarnissaat.

§ 22 pillugu

Aalajangersagaq taanna malillugu Inatsisartut Ombudsmandiat Folketingip Ombudsmandiata inassuteqaateqarnissaminut periarfissaqartitaanerata assinganik periarfissaqarluni naammagittaalliorup allalluunniit imminut aningaasartuutaanngitsumik eqqartuussivikkoortitsinissaminut akuerineqarnissaanik inassuteqaateqarnissaminut periarfissaqarpoq, pineqartup tamatumunnga aningaasaqarnikkut eqqortitsinersoq apeqqutaatinnagu.

Aalajangersagaq pingartumik pingaruteqalersinnaavoq pissutsit pisimasut imaluunniit inatsisinut tunngasut uppermarsaanikkut, Ombudsmandip misissuineranut killissarititaasut iluanni naammassineqarsinnaananilu naammassineqartariaqanngitsukkut, taamaallaat paasinarsisinneqarsinnaappata.

Assersuutigalugu upuarneqarsinnaapput suliat oqartussaasup taarsiivigininnissamut akisussaerata aalajangersarnissaa naammagittaalliorumut pingaruteqartut ingerlatsinermullu inatsiseqartitsineq naapertorlugu kukkussuteqarnernik paasisaqarneq minnerusuinnarmik pingaruteqartut. Taarsiivigineqarnissamik piumasaqarneq Ombudsmandip isummerfigisinnaanngilaa, taamaattumillu pisortanut oqartussaasunut piumasaqaatit taamaattut amerlanertigut eqqartuussivinnit aalajangerneqartariaqartassallutik.

Aalajangersakkap suliani inatsisit naapertorlugit apeqqutinik nalorninaateqarluinnartunik, assersuutigalugu inatsisinut piareersaataasut isummersornerisigut paasinarsisinneqarsinnaasimannngitsunik ilalinni, imaluunniit aamma suliani ingerlatsiviup suliamik suliaqarnermi kukkuluttorsimasinnaanerata pisussaaffiusumik aalajangiivigineqarnissaa innuttaasup inatsisitigut soqtigisaqarfigisaani, atorneqarnissaa aamma eqqarsaatigineqarsinnaavoq.

§ 23 pillugu

Aalajangersakkut tassuuna erseqqissarneqarpoq pisortat ingerlatsivianni annertunerusumik sunniuteqartumik kukkussuteqartoqarsimasoq sumiginnaasoqarsimasorluunniit ilimagisariaqartoq Ombudsmandip suliamik misissuinerata takutippagu tamanna Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut nalunaarutigissallugu Ombudsmandi pisussaaffeqartoq.

Malittarisassamik taassuminnga atuinermi ilimagisariaqarpoq Ombudsmandi naliliinerminut tunngavigisamini aallaaveqassasoq, tassalu inatsisit naapertorlugit innarlitsaalineqarnerup inatsisisillu naapertorlugit illorsorneqarnissap tungaatigut mianerisassat, taamaaliornikkut ingerlatsinermi amigaatit pingaaruteqartut imaluunniit innuttaasunut tunngasumik inatsisinik unioqqutitsinerit annertuut nalunaarutigineqartarumaarlutik.

Kommunit ingerlatsinerini kukkunernik sumiginnaanernillu annertuunik Ombudsmandip nalunaarutiginnittarnera taamatuttaaq Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut, suliap Naalakkersuisunut imaluunniit Naalakkersuisut Siulittaasuannut, kommuninik nakkutilliinermi oqartussaaffimmut qullerpaamut siulittaasuusumut, politikkikkut suliassiissutiginninnissaminut periarfissaqartumut, taamatuttaaq pisarumaarpoq.

Ombudsmandip misissuineri oqartussaasunut aallaavittut sammitinneqartarput, inunnut ataasiakkaanut sammitinneqarnatik.

Taamaattorli Ombudsmandi, tamanna qaqtiguiennaq pisumik pisariaqarsorineqassagaluarpal, inuit, tamatumani aamma Naalakkersuisunut ilaasortat, atorfimminnik ingerlatsinerat pillugu eqqartuussisunut suliassanngortinnissaat pillugu inassuteqaateqarsinnaatitaaginnassaaq, matumanittaaq tak. inatsisissatut siunnersuummi § 7 aamma § 20 pillugit oqaaseqaatit.

Naalakkersuisunut ilaasortat akisussaassuseqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu Naalakkersuisunut ilaasortap eqqartuussisunut suliassanngortinnejarnissaanik inassuteqaateqarneq § 23 naapertorlugu Inatsisartunut Naalakkersuisunullu nalunaarutigineqartassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

§ 24 pillugu

Aalajangersagaq taanna Ombudsmandip oqaaseqaataa atorfik naapertorlugu saqqummiunneqarsimasoq pissutigalugu inuit ataasiakkaat eqqartuussivinnut suliassiissuteqarnerinut, assersuutigalugu Ombudsmandip oqaaseqaataata atortussaatinnginnissaanik imaluunniit Ombudsmandip misissuinerik aallartitsisussaatinnissaanik siunertaqartunut taamaallaat atuuppoq.

Ombudsmandimik inuinnartut eqqartuussisunut suliassangortitsinerit tamatuma avataaniippuit.

Aalajangersagaq sulianik Ombudsmandip sularisimasaanik eqqartuussiviit tamatuma kingornagut misissuinerinut tunnganngilaq.

Oqaatsimik “-sinnaavoq”-mik atuinikkut aalajangersakkamit erserpoq eqqartuussiviit Ombudsmandip itigartitseqqusissutaata malinnissaanut pisussaaffeqanngitsut.

Justitsministereqarfiup allakkani 8. marts 2001-imeersuni Inatsisartut nalunaarfingai aalajangersagaq taanna ministerip oqaaseqaatisaqafiginngikkaa.

Kapitali 4 - Aaqqissuussaanermut tunngasut

§ 25 pillugu

Imm. 1 pillugu

Ombudsmandip akissarsiamigut inissisimanera aalajangersakkap taassuma oqaatigaa.

Ombudsmandi suli inummut tapilerneqarsinnaasussaassaaq. Inummut tapiliisoqassappat inummut tapit Ombudsmandi isumaqtiginiareerlugu Inatsisartut Siuliuttaasoqarfiannit aalajangersarneqassapput.

Atorfininnermut soraarnermullu atatillugu akiliunneqarluni angalasinnaatitaaneq pillugu aalajangersagaq Ombudsmanditut atorfiup immikkut ittuuneranik tunngaveqarpoq, Ombudsmandillu sulilernermini soraarnerminilu Naalakkersuisunut ilaasortanit ajornerusumik inissinneqannginnissaa qulakkeerlugu.

Ombudsmanditut soraartup suliffimmut allamut naleqqussarnissaa imaaliallaannaq ajornakusoorsinnaavoq, tassami Ombudsmandip oqartussaasumut Ombudsmanditut sulinermi nalaani nakkutigisimasaminut nuunnissaa piviusorsiopallaanngitsutut isigineqartariaqarmat, taamatuttaarlu Ombudsmandi inatsisisstatut siunnersummi § 5, imm. 2-ip nassatarisaanik Ombudsmanditut sulinermi nalaani namminersorluni inuussutissarsiornermut attuumassuteqarnissaminut mattusimaneqarluni.

Ombudsmandip nuunnermi ajunngitsorsiassaqaqtitaanermigut aamma soraarnermut atatillugu akiliunneqarluni angalasinnaatitaanermigut suliamut nutaamut nuunnermi ajornartorsiutinut allaaserineqartunut taamatut taartisiaqartinneqarnissaa naleqquttuusorinarpooq.

Tamatuma pissuseqataanik malittarisassatut siunnersuutigineqartoq taanna sulisussarsiniarneq aamma Ombudsmandimut inuttut piumasaqaait annertuut piumasaqaatigineqartut

isiginiarligit aamma naleqquttuussaaq.

Ombudsmandip soraarnerussutisiaqarsinnaatitaanera aamma
Ombudsmandijunnaarnersiuteqarsinnaatitaanera pillugit aalajangersakkap
oqaasertalersorneqarnerani siunnersuutigineqarpoq Ombudsmandip pisinnaatitaaffia
Naalakkersuisunut ilaasortat pisinnaatitaaffiannut immikkut ataneqartinneqassasoq,
taamaalilluni Ombudsmandip soraarnerussutisiaqartitaanikkut inissisimanera
nalornissutigineqartaqqunagu, Naalakkersuisunut ilaasortat pillugit malittarisassat immikkut
ittut qaquguugaluarnerosq aalajangersarneqassappata.

Soraarnerussutisiaqartitsineq taamaattoq soraarnerussutisiaqarnissamut sillimmasiisarfik
namminersortoq aqutigalugu sillimmasiivigineqassappat tamatumani tunngaviuq
Ombudsmandi soraarnerussutisiaqarnissamut sillimmasiisarfimmik atorneqartussamik
toqqaanermi Inatsisartut Siulittaasuannut inassuteqaateqassasoq.

Imm. 2 pillugu

Aalajangersakkap manna siunertaraa, tassalu Ombudsmandip soraarnerussutisiaqarnermik
aaqqissuussineq Naalakkersuisunut ilaasortanut Naalakkersuisunut
ilaasortaajunnaarnersiuteqartitsineq soraarnerussutisiaqartitsinerlu pillugit malittarisassanik
malinninngitsoq toqqarsinnaagaa, tassami Ombudsmandip Ombudsmanditut atorfimmik
soraarnerussutisiaqarsinnaatitaanermi soraarnerussutisiaqartitsinermik aaqqissuussinermut,
assersuutigalugu soraarnerussutisiaqartitsinermi aningasaateqarfimmut Ombudsmandip
Ombudsmanditut invertinneqannginnermini imaluunniit Ombudsmanditut soraarnermi
kingornatigut attaveqarfigisaminut nuunnissaata periarfissaqarnissaa naleqquttuusorinarmat.

Aalajangersagaq taanna pisuni Ombudsmandip akissarsiaasa Naalakkersuisunut ilaasortat
akissarsiaannit qaffasinnerusut aalangersarneqarfianni Ombudsmandillu qinigaaffinni arlallini
qinigaaqqiffigisaani aamma naammaginartuuusussaavoq, tassami pisumi tessani imm. 1
tunngavigalugu soraarninngornerup nassatarisinnaasussaammagu Ombudsmandip akissarsiat
Ombudsmandip akissarsiarisimasaanit appasinnerusut aallaavigalugit
soraarnerussutisiaqartinneqarnera.

Ombudsmandip malittarisassat sorliit tunngavigalugit soraarninngortinneqarnissani
tulliullugulu soraarnerussutisiassat naatsorsorneqarnissaat kissaatiginerlugu
kingusinnerpaamik piffissami soraarfigisamini toqqarsimassavaa.

Imm. 3 pillugu

Aalajangersakkut tassuuna oqaatigineqarpoq Ombudsmandip soraarnerani
toqukkulluunniit qimagunnerani akissarsiat qanoq tunniunneqassasut.

§ 26 pillugu

Aalajangersakkap erseqqissarpaa Ombudsmandip allaffissornikkut aqutsinera Ombudsmandimullu aningaasaliissutigineqartut Inatsisartut iluminni ingerlatsinerisa iluanni suliassasut, taamaalillutilu Naalakkersuisut suliassarinagit.

Imm. 1 pillugu

Ombudsmandi sulisumi atorfinitssinnissaannut nammineerluni suli oqartussaasuovoq.

Imm. 2 aamma 3 pillugit

Aalajangersakkat taakku periaaseq inatsisikkut aalajangersarpaat.

Imm. 4 pillugu

Ombudsmandip naatsorsuuserinera Inatsisartut Siulittaasoqarfiannit piginnaatitsissut naapertorlugu siusinnerusukkut pisarsimavoq, Ombudsmandilli naatsorsuuserinerminut aningaasaqarnermillu ingerlatsinerminut akisussaaffik nammineq massakkut tigummivaa.

Imm. 5 pillugu

Aalajangersakkap taassuma manna siunertaraa, tassalu oqartussaasut Ombudsmandip nakkutigisai Ombudsmandimut peqqusissuteqarnissaminnt inatsiseqartitsinikkut pisin-naatitaanngitsut. Tamanna Ombudsmandip arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsutut inissisimanerata piviusumik imaqarnissaanut annertuumik tunngaviuvoq.

Kalaallilli Nunaanni Ombudsmandip Atorfeqarfiani atugassiissutaasut killeqarnerat pissutigalugu pisuni arlalinni aaqqissuussaanikkut suliassat aqtsinermi allaffissornikkut oqartussaasunut isumagisassanngortinnejartarnissaat Ombudsmandip pisariaqartittarsimavaa.

Pineqartoq tassaavoq akissarsianik Ombudsmandip aqutsinera, taannalu Inatsisartut Allattoqarfiaata aqtsisoqarfiullu isumaqatigiissutaat tunngavigalugu Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqtsisoqarfiani akissarsialeriffimmit ullumikkut isumagineqarpoq.

Aammattaaq pineqartoq tassaavoq sulisunut inissianik Ombudsmandip sulisuminut atugassiissutigisartagaanik innersuussisarneq aqtsinerlu.

Inatsisartut Allattoqarfiaata aamma Ineqarnermut Naalakkersuisoqarfiup Inatsisartuni aamma Ombudsmandeqarfimmi sulisunut inissianik innersuussisarneq pillugu isumaqatigiissut inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu isumaqatigiissutigimavaat.

Ombudsmandip naatsorsuuserisoqarfia piffissat ilaanni, pingaartumik atorfiiit ilaasa inuttaqannginnerisa nalaanni, Ombudsmandimut aalajangersimasumik isumaqatigiissutit

tunngavigalugit Qitiusumik Naatsorsuuserisoqarfimmit aammattaaq isumagineqartarsimavoq.

Suliassanik oqartussaasunut Ombudmandip nakkutigisaanut taamatut isumagisassangortitsisarneq pisuni arlalinni aqtsinermi oqartussaasut taakku Ombudsmandimut taassumalu sulisuinut ilumut peqqusissuteqarsinnaanerannik nalornissutiginnilersitsisarsimavoq.

Taamaatumik siunnersuutigineqarpooq suliassat Ombudsmandip Atorfeqarfiata aaqqissuussaaneranut tunngasut oqartussaasunut il.il. Ombudsmandip nakkutigisaanut isumagisassangortinneqartarnissaat Ombudsmandip suli pisariaqartutut isigippagu tamatumunnga inatsisitigut tunngavigisaq tassaassasoq inuit ataasiakkaat pillugit inatsiseqartitsineq tunngavigalugu isumaqatigiissut, tassanilu Ombudsmandip aamma oqartussaasup pineqartup pisinnaatitaaffii pisussaaffilu aalajangersarneqassasut.

Aalajangersakkap taassuma imaaliallaannaq kingunerisassaa tassaavoq suliassaqarfinni isumaqatigiissutitigut aalajangersaavagineqareersimannngitsuni isumaqatigiissuteqartoqarnissaa.

§ 27 pillugu

Suliassamik isumaginnittussanngortitsisinnaatitaaneq pisunut, assersuutigalugu Ombudsmandip napparsimaneq, sulinngiffeqarneq, aallarsimaneq pissutigalugu allamilluunniit pissuteqarluni suliamnik isumaginninnissinnajunnaarallarneranut tunngavoq. Atorfeqarfimmi sulisut amerlassusiisa killeqarnerat pissutigalugu aamma Ombudsmandip nammineerluni suliffiup iluani allaffisorermik isumaginninnissaanik tunngaveqarneq, aammattaaq tak. § 26, pissutigalugu siunnersuutigineqarpooq suliassamik isumaginnittussanngortitsinerup annertussusissaanik tamatumanilu atugassarititaasunik sukumiinerusunik aalajangersaanissaq Ombudsmandimut namminermut tunniunneqassasot.

Suliassamik isumaginnittussanngortitsisinnaatitaaneq suliassat piareersarneqarnerannut taamatullu oqaaseqaammik inaarlugu suliarisamik tunniussinermut kiisalu § 26 naapertorlugu pisinnaatitaanernik suliarinninnermut atuuppoq.

§ 28 pillugu

Imm. 1 pillugu

Ombudsmandi taamatullu Ombudsmandip sulisui pinerluttulerineq pillugu inatsisip nipangiussisussaatitaaneq pillugu aalajangersagartaanik malinnittussaatinneqarput, matumani takuuk pinerluttulerineq pillugu inatsimmi § 50.

Ombudsmandi tamatuma pissuseqataanik paassisutissanik allanut isertuussassanik tamanut

ingerlatitseqqissinnaanngilaq. Taamaattumik suliat Ombudsmandip ukiumoortumik nalunaarutaani saqqummiunneqartut issuagaaneranni kinaassutsit ilisarnarunmaarsinneqartarput.

Imm. 2 pillugu

Matuma qulakkeerneqarnissaa aalajangersakkap siunertaraa, tassalu Ombudsmandip suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi pineqartunut ilaatinneqanngitsup allaffissornikkut aqtsinermi oqartussat suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 27, imm. 3-mi nipangiussisimaqqusisinnaanerisa pissuseqataanik oqartussaasunut, suliffeqarfinnut inunnnullu Ombudsmandimut isumaqatigiissuteqarnikkut Ombudsmandeqarfimmik suliassanik kiffartuussillutik sulisunut nipangiussisimaqqusinissamut periafissaqarnissaa.

Aalajangersakkap taassuma assersuutigalugu suliffeqarfinnut eqqiaanermik ingerlataqartunut, qarasaasialerinerterik suliaqartunut ingerlatsinermilu oqartussaasunut Ombudsmandip isumaqatigiissuteqarfingisaanut atorneqartarnissaa eqqarsaatigineqarsinnaavoq, tak. inatsisisstat siunnersummi § 26, imm. 5.

Imm. 2-p paasissutissanut pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 27, imm. 1-imi pineqartut assinginut atorneqartarnissaa tunngaviuvoq.

§ 29 pillugu

Taaguutip Ombudsmandip atorfinni, atorfeqarfinni il.il., inatsisikkut Inatsisartunit akuersissutigineqarsimasunuinnaq atorneqarnissaata qulakkeerneqarnissaa aalajangersakkap qulakkeerpa.

Aalajangersakkap, Danmarkimi Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 30-mut naapertuuttup nassataraa atorfeqarfifiit, suliffiit, peqatigiiffiit il.il. Kalaallit Nunaanniittut, inuit ataasiakkaat pilligit inatsiseqartitsineq tunngavigalugu pilersinneqarsimasut taamatullu Kalaallit Nunaanni kommunit inatsisikkut tunngavissaqaratik nakkutilliivittut oqartussaaffimmik taamatut taaguutilimmik pilersitsisinnaatitaanngitsut.

Taaguut naalagaaffimmi oqartussaasut taagummik "Rigsombudsmand"-imik atuinerannut killilersuinermik nassataqanngilaq.

§ 30 pillugu

Imm. 1 pillugu

Inatsit 1. juli 2017-imi atortuulissasoq siunnersuutigineqarpoq.

Imm. 2 pillugu

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 8, 3. december 2009-meersoq

tamatumunnga peqatigitillugu atorunnaarsinnejarpooq.

Imm. 3 pillugu

Imm. 3-mi ikaarsaariarneq pillugu aalajangersakkami siunnersuutigineqarpoq naammagittaalliuutit inatsisip matuma atortuulersinnejannerani Ombudsmandimut tunniunneqartut Ombudsmandi pillugu inatsimmi massakkut atuuttumi aalajangersakkat tunngavigalugit suliarineqartassasut.